

Department of Philosophy, Gujarat University
(Design and Structure of various courses of Semester based Credit system)
M.A. Semester-I to IV
New Syllabus
(To be implemented from June-2017)

With Effect From	Semester	Course		No. of hours per week				Course Credit
		Course No.	Name	Lectures	Others	Practicals	Total	
With Effect From June-2017	1	PHI401	Indian logic & Epistemology-I	3	1	-	4	4
		PHI402	Indian Ethics	3	1	-	4	4
		PHI403	Symbolic Logic	3	1	-	4	4
		PHI404EA	Modern Indian Thought-1	3	1	-	4	4
		PHI404EB	Jain Philosophy		3	-	-	-
		PHI405EA	Advaita Vedant	3	1	-	4	4
		PHI405EB	Philosophy of Ramanuja		3	-	-	-
		PHI406S	Seminar	3	1	-	4	4
		PHI406	Short Essay (for External Students Only)	-	-	-	-	-
		Total		18	6	0	24	24
With Effect From November-2017	2	PHI407	Indian Logic & Epistemology-II	3	1	-	4	4
		PHI408	Western Ethics	3	1	-	4	4
		PHI409	Advance Symbolic Logic	3	1	-	4	4
		PHI410EA	Modern Indian Thought-II	3	1	-	4	4
		PHI410EB	Indian and Western Aesthetics		3	-	-	-
		PHI411EA	Epistemological Problems of Indian Philosophy	3	1	-	4	4
		PHI411EB	Philosophy of Religion		3	-	-	-
		PHI412S	Seminar	3	1	-	4	4
		PHI412	Short Essay (for External Students Only)	-	-	-	-	-
		Total		18	6	0	24	24
With Effect From June-2017	3	PHI501	Indian Metaphysics	3	1	-	4	4
		PHI502	Philosophy of Bhagwad Geeta	3	1	-	4	4
		PHI503	Contemporary Western Philosophy-I	3	1	-	4	4
		PHI504EA	Socio – Political Philosophy-I	3	1	-	4	4
		PHI504EB	Yoga Philosophy		3	-	-	-
		PHI505EA	Buddhist Philosophy	3	1	-	4	4
		PHI505EB	Philosophy of Vallabhacharya		3	-	-	-
		PHI506S	Seminar	3	1	-	4	4
		PHI506	Short Essay (for External Students Only)	-	-	-	-	-
		Total		18	1	0	24	24
With Effect From November-2017	4	PHI507	Contemporary Western Philosophy-II	3	1	-	4	4
		PHI508	Philosophy of Kant	3	1	-	4	4
		PHI509	Philosophy of Navya Nyaya	3	1	-	4	4
		PHI510EA	Environmental Philosophy	3	1	-	4	4
		PHI510EB	Socio Political Philosophy-II		3	-	-	-
		PHI511S	Seminar	3	1	-	4	4
		PHI511	Short Essay (for External Students Only)	-	-	-	-	-
		PHI512	Project	3	1	-	4	4
		PHI512	Philosophy of Sartre (for External Students Only)	-	-	-	-	-
		Total		18	1	0	24	24

**DEPARTMENT OF PHILOSOPHY
GUJARAT UNIVERSITY, AHMEDABAD**

**SEMESTER SYSTEM
Syllabus [M.A.] Sem-I to IV
[With effect from Academic Year – June 2017]**

Semester-I

(PHI401) Indian logic and Epistemology-I

Objectives: This course aims at introducing the distinctive features of Indian epistemology. The organization of course is text base and concept – oriented. It provides the necessary ground for the study and interpretation of classical Indian text.

Unit-I Definition of Knowledge

- Classification of Knowledge
- Means of Valid Knowledge

Unit-II Perceptions

- Nyaya view on perception
- Buddhist view on perception
- Advaita Vedant view on perception

Unit-III Nyaya definition of Inference

- Definition of Vyapti
- Classification of Inference
- Fallacies of Inference
- Buddhist view on Inference
- Advaita Vedant view of Inference

Unit-IV Testimony or Sabda :

- Definition of sabda and its kinds
- Word and meaning, the import of sentence

Recommended Books:

1. Annam Bhatt – Tarkasangraha with Dipika ed, by Anand Jha, Uttaraprades Hindi Academy.
2. Jayanta Bhatt – Nyayayamanjari, I-III Ahnikas, translated (Guj.) by N.J. Shah L.D. Institute of Indology. Ahmedabad.
3. Bhattacharya G., Studies in Nyaya – Vaisesika Theism, Sanskrit college, Calcutta.
4. S.C. Chatterjee – Nyaya theory of Knowledge, university Calcutta. 1955.
5. D.M. Datta : The six way of knowing, university of Calcutta, 1960.

6. N.J. Shah – Sad – Darshana (Guj.) Vol. II Nyaya – vaisesika, University Granth Nirman Board, Ahmedabad.
7. સી. વી. રાવલ, અવૈદિક દર્શનો.
8. સી. વી. રાવલ, ભારતીય દર્શનો.
9. ચન્દ્રધર શર્મા , ભારતીય દર્શન - આલોચના ઔર અનુશીલન, મોતીલાલ બનારસીદાસ પ્રકાશન.
10. જગદીશચન્દ્ર મિશ્ર, ભારતીય દર્શન - ચૌખ્યમ્બા સુરભારતી પ્રકાશન, વારાણસી.
11. નન્દકિશોર દેવરાજ, ભારતીય દર્શન - ઉત્તર પ્રદેશ હિન્દી સંસ્થાન, લખનऊ.
12. નન્દકિશોર શર્મા, ભારતીય દાર્શનિક સમસ્યાએँ - રાજસ્થાન હિન્દી ગ્રન્થ અકાદમી, જયપુર.

(PHI402) Indian Ethics

Objectives: There are peculiar characteristics of Indian ethics, which are lacking in the west. The objective of this paper is to introduce these characteristics with a text and issue based oriented study, contain fundamental ethical concepts. The course covers the cosmo- centric, universal and duty – oriented nature of Indian ethics.

Unit-I Some important concepts of Indian ethics

- Dharma
- Bhavana
- Vidhi Nisedha and Arthavada
- Shabda Nityatavad
- Jatishaktivad

Unit-II

- Apurva
- Sadharanadharma
- Concepts such as : Rta, Satya, Rna, Yajna
- Swadharma, Loksangraha, Sthitprajna, Nishkamkarma

Unit-III Jaina Ethics

- Triratna
- Dasavidhadharma
- 12 Anuprekshas
- Five great Vows (Pancha Mahavrata)

Unit-IV Buddhist Ethics

- Aryasatya
- Arya Ashtangikamarga
- Six Paramitas
- Panchshil
- Brahmavihar

Reference Books:

1. S.K. Maitra : The Ethics of the Hindus.
2. M. Hiriyana : The Indian concept of values.
3. I.C. Sharma : Ethical Philosophies of India.
4. Surma Dasgupta : Development of Moral Philosophy of Indian.
5. Y.S. Shastri : Foundations of Hinduism, Yogeshwar Prakashan, Ahmedabad, 1993.
6. Y.S. Shastri : Mahayanasutralankara – A study in Vijnanavada Buddhism, Indian Book Centre, New Delhi, 1989.
7. Umavsti Vacaka – Parasamarati Prakarana – Ed. and Tr. by Y.S. Shastri, L.D. Institute of Indology, Ahmedabad.
8. Dilip Charan : Acharya Anand Shankar Dhruva, Darshan Ane Chintan (L.D. Indology), 2010.
9. Hidu Jivan Darshan : Anuvad : Chandrashankar Shukla.
10. सुरेन्द्र वर्मा, नितीशास्त्र की समकालीन प्रवृत्तियाँ-मध्यप्रदेश हिन्दी ग्रन्थ अकादमी, भोपाल.

(PHI403) Symbolic Logic

Objectives :

- To master various techniques involved in Propositional Logic, Predicate Calculus and set theory.
- To master the theory underlying these techniques.

Unit-I

- What is logic?
- Truth and validity
- Symbolic logic
- Branches of symbolic logic

Unit-II

- Simple and compound statements
- Use of new symbols : conjunction – Implication
- Proposition constant and propositional variables
- Conditional propositions and material implication
- Argument forms and Truth Tables
- Kinds of statement forms
- Material and logical Equivalence
- Paradox of material Implication

Unit-III

- Formal proof of validity
- Elementarily valid Argument forms (rules of Inference)
- The Rules of Replacement
- Proving Invalidity
- Conditional proof
- Indirect proof

Unit-IV

- Predicate logic : Limits of propositional logic
- Singular and general propositions
- Individual variables and propositional function
- Quantification and general propositions

Reference Books:

1. Kahane : Logic and philosophy, (California wardsworth publications, 1969)
2. Copi I.M. : ‘Symbolic Logic’ (9rd Edition). (Macmillan, New York)
3. Basson and O’Connor : Introduction to Symbolic Logic (Oxford)
4. S.S. Sharma : Pratika Tarkashastra (Guj.) University Granth Nirman Board, Ahmedabad.

5. Patric Suppes : Introduction to Logic (Van Nostrand, East – West press, New Delhi).
6. Anderson J.N. and Henry Johnstone : Natural Deduction.
7. Church A : Introduction to mathematical logic (Princeton)
8. James A. Thomas : Symbolic logic (Mersrill A Bell & Howell co. Columbus, 1978).
9. Irving M. Copi and James Gould : Contemporary readings in Logical Theory (Macmillan, 1967)
10. Strawson P.F. Introduction to logical theory (Mathuen, 1962).
11. J. Hintkker and others (ed.) : Essays on Mathematical and Philosophical logic. (Synthese library vol. 22, 1979)
12. Strawson P.F. (Ed.) : Philosophical Logic (Oxford).
13. Patrick J. Hurely : Introduction to Logic (words worth)
14. Chandra Chakraborti : Logic Informal, Symbolic And Inductive – Prentice Hall, 2008.
15. એસ. એસ. શર્મા, પ્રાતિક તર્કશાસ્ત્ર - યુનિવર્સિટી ગ્રંથ નિર્માણ બોર્ડ, અમદાવાદ.
16. રાજેશ્વી દવે, તર્કશાસ્ત્ર પરિચય - યુનિવર્સિટી ગ્રંથ નિર્માણ બોર્ડ, અમદાવાદ.

(PHI404EA) Modern Indian thought-1

Objectives: The course aims to make students familiar with the development and Concept which has determined Modern Indian thoughts.

Unit-I

- The concept of Philosophy and modern Indian thought
- Development of Modern Indian Thoughts
- Characteristics of modern Indian thoughts
- Raja Rammohan Roy's contribution to modern Indian thought

Unit-II

- Ramakrishna Paramhansa's approach to other religions and his views on Brahma, Shakti, and mysticism
- Vivekananda : Practical Vedanta, Vedanta as universal Religion

Unit-III

- Swami Dayanand –Interpretation of Veda
- Ravindranath Tagore – Religion of Man, Ideas of Education

Unit-IV

- Ramanamaharshi : Search of the self
- Aurobindo : Theory of evolution – theory of sacchidananda and its relationship with Supermind, Overmind and mind, Purnayoga

Reference Books :

1. V.S. Narvane, Modern Indian Thoughts (Asia Publishing House)
2. Bhavna Trivedi (Trans.) : Adhunik Bhartiya Chintan, University Granth Nirman Board, Ahmedabad.
3. R.S. Srivastva : Contemporary Indian Philosophy (Munshiram Manoharlal)
4. B.K. Lal : Contemporary Indian Philosophy (Motilal Banarasidass)
5. B.G. Desai : Adhunik Bhartiya Tattvajnana, University Granth Nirman Board, Ahmedabad.
6. Sharma Arvind : Modern Indian Thought – Oxford, 2002.
7. Mohanty J.N. Essay on Indian Philosophy, Oxford, 1995.
8. T.M.P. Mahadevan and C.V. Saroja : Contemporary Indian Philosophy, Madras.
9. Indian Philosophy In English : (From Renaissance to Independence) edited by Nalini Bhushan and Jay L. Garfield (Oxford Uni. Press, 2011).
10. बी. के. लाल, समकालीन भारतीय दर्शन - मोतीलाल बनारसीदास.
11. ओमप्रकाश टाक, आधुनिक भारतीय चिंतन - राजस्थान हिन्दी ग्रन्थ अकादमी, जयपुर.

(PHI404EB) Jain Philosophy

Objectives: Jainism has made substantial contribution to Indian philosophy and culture. This course is introduced to make students familiar with Jain literature and its philosophy.

Unit-I

- Introduction to Jainism
- Jain Agamika Literature

Unit-II

- Concept of Substance
- Nine fundamental principals of Jainism
- Syadvada and Anekantvada
- Doctrine of Karma
- Concept of Leshya

Unit-III

- Jaina Ethics : Code of conducts for Monks, Code of conduct for House holders
- Concept of Liberation and means of liberation
- Concept of Tapa
- Concept of Anupreksha
- Concept of – Dashavidadharma
- Kinds of Dhyana

Unit- IV

Jain Theory of Knowledge

- Jain definition of Pramana
- Five types of Knowledge
- Classification into Pratyaksha and Paroksha Knowledge
- Inference (Anumana)
- Verbal Testimony (Shabda Pramana)
- Concept of Sarvajna – Controversy about its possibility

Reference Books:

1. Jaina Logic and Epistemology – H.M. Bhattacharya Pub. by : K.P. Bagchi and company, Calcutta 1994.
2. Jaina concept of Omniscience – by Ramjee Singh Published by L.D. Institute of Indology Ahmedabad, 1974, 1st Edition.
3. Jaina Theory of Perception – Pushpa Bothra.
4. Studies in Jaina Philosophy by Nathmal Tatia Pub. By Jaina Cultural Research Society, Banaras 1951.
5. Traverses on Less Trodden path of Indian Philosophy and Religion – Dr. Yajneshwar Shastri – L.D. Institute of Ideology, Ahmedabad.

6. Acharya Umashvati Vacaka's Prasanaratiprakarana – Y.S. Shastri L.D. Institute of Indology, Ahmedabad, 1989.
7. Jain Tatvachintan : Dr. Naginbhai Shah
8. Jain Dharmnu Hard : Pandit Sukhlalji.
9. સી. વી. રાવલ, અવૈદિક દર્શનો.
10. જેડ. વી. કોઠારી, જૈન દર્શન – યુનિવર્સિટી ગ્રન્થ નિર્માણ બોર્ડ, અમદાવાદ.
11. ચન્દ્રધર શર્મા, ભારતીય દર્શન - આલોચના ઔર અનુશીલન, મોતીલાલ બનારસીદાસ પ્રકાશન.
12. નન્દકિશોર દેવરાજ, ભારતીય દર્શન - ઉત્તર પ્રદેશ હિન્દી સંસ્થાન, લખનऊ

(PHI405EA) Advaita Vedanta

Objectives: The course aims at introducing, in depth, the fundamental metaphysical concepts of Shankar and post- Shankar – Vedanta. It provides a sufficient background for interpretation and research in Shankara and post Shankar Vedanta.

Unit-I Pre- Shankara Advaita Vedanta

- Guadapada karika
- Ajativada
- Mayavada
- Analysis of states of consciousness

Unit-II Shankara's Advaita

- Influence of Unpanishadas on Shakara
- Brahma Sindhhanta
- Doctrine of Maya
- Adhyas – Theory of error
- Vivartavada – Theory of causation
- Sattatrya

Unit-III Jivatma

- Concept of Jiva
- Relation between Jiva, Jagat and Ishvara
- Concept of Moksha
- Means of attaining liberation
- Place of Shruti and Tarka in Advaita Vedanta

Unit-IV Refutation by Shankar and Post Shankar Advait Vedanta

- Refutation of Prakritikaranavada
- Refutation of Vijnana vada
- Difference between Bhamati and Vivarana schools
- Avchedavada
- Pratibimbavada

Reference Books :

1. Brahmasutrabhasya of Sankara
2. Upanishadbhasya of Sankara
3. Bhamati – Vacaspati Misra
4. Citsukhi – Citsukhacarya
5. Sankarachrya : Sariraka Bhasya, ed. N.L. Shastri, Nirnayasagara Press, Bombay.
6. Veadantsutra with Sankarabhasya. Trans G. Thibaut, Vols, I-II, Sacred Books of the east, 2nd, reprint Delhi. 1966.
7. Avidya : Naginbhai Shah

8. Avidya : A. Solomon.
9. सी. वी. रावण, शंकराचार्यनुं तत्त्वज्ञान – युनिवर्सिटी ग्रन्थ निर्माण बोर्ड, अमदावाद.
10. नन्दकिशोर देवराज, भारतीय दर्शन - उत्तर प्रदेश हिन्दी संस्थान, लखनऊ.
11. चन्द्रधर शर्मा , भारतीय दर्शन - आलोचना और अनुशीलन, मोतीलाल बनारसीदास प्रकाशन.
12. जगदीशचन्द्र मिश्र, भारतीय दर्शन - चौख्यम्बा सुरभारती प्रकाशन, वाराणसी.

(PHI405EB) Philosophy of Ramanuja

Objectives:

- Ramanuja is one of the great philosopher in Vaishnavism. This philosophy is known as Vishishtadvaita. This course will give complete picture of Ramanuja's philosophy.
- The course is aimed at introducing, with sufficient depth ,the fundamental metaphysical concepts of Ramanuja .
- Introduction to history and Philosophy of Vishishtadvaita Tradition .
- epistemology of Ramanuja Philosophy
- Metaphysics of Ramanuja Philosophy
- Place of Vishistadvaita Philosophy in Vedantins Tradition

Unit-I

- What Is Vedanta? Shri- Vaishnavism and Visistadvaita, its antiquity, Predecessors of Ramanuja. Source of material for Visistadvaita Vedanta . Alvars and their literature. Ubhaya -Vedanta
- Meaning of 'Visistadvaita' Three realities (tattvatraya) Brahman as Ontological Reality: The Relation of Brahman to Cit and Acit

Unit-II

- Parabrahman as the paramesvara : Meaning of Saguna and Nirguna, Nature and Attributes of God , Brahman as the Efficient, Material and Auxiliary cause
- Five forms of Parabrahman viz., Para, Vibhava, Vyuha , Antaryamin And Archa. Brahman as Immanent and Transcendent

Unit-III

- a) Ramanuja's criticism of Sankara's Nirguna Brahman as pure consciousness
- b) Ramanuja's criticism of Sankara's Mayavada. Ramanuja's notion of the nature and the status of the world, Satkaryavada-Parinamavada. Relationship between God and world and Man and World

Unit- IV

- Nature of Individual Self (jivatman) plurality of Selves
- Kinds of selves. Baddha, Mukta and Nitya. Ramanuja's explanation of 'Tattvamasi'
- Pathway to God (Sadhana)
- Place of Jnan , Karma and Bhakti and their requirements Bhaktimarga -Upasana , sadhanasaptaka
- Praptti or Nyasa - vidya : The doctrine of surrender (Saranagati) Superiority of Praptti over Bhakti

Reference Books:

1. P.N. Srinivasachari - Philosophy of Visistadvaita - Adyar, Madras.
2. A Critical study of Ramanuja's Philosophy- Dr. Anima Sengupta , Motilal Banarasidas.
3. Yatindramata Dipika (of Srinivasadas)- Text in Sanskrit with English Tr. Swami Adidevananda - Ramkrishna Mission publication, Mysore.
4. A History of Indian Philosophy : Vol. III - S.N. Dasgupta.
5. Ramanuja's Teaching in His Own words - prof. Yamunacharya , Bhartiya Vidhya Bhavan.
6. God, self and world in Ramanuja - Eric Lot.
7. Theory of Ramanuja - John Carman.
8. Shri Bhasya (Original Text with Tr. In English) - by Swami Adidivnanda, Ramkrishna Mission, Mysore.
9. Philosophy of Ramanuja – J.N. Sinha, Sinha Publishing House, Calcutta.
10. Gujarati Translation of Shree Bhashya – A.B. Dhruva
11. સી. વી. રાવળ, શંકરાચાર્યનું તત્ત્વજ્ઞાન – યુનિવર્સિટી ગ્રન્થ નિમણ બોર્ડ, અમદાવાદ.
12. નન્દકિશોર દેવરાજ, ભારતીય દર્શન - ઉત્તર પ્રદેશ હિન્દી સંસ્થાન, લખનऊ.
13. ચન્દ્રધર શર્મા , ભારતીય દર્શન - આલોચના ઔર અનુશીલન, મોતીલાલ બનારસીદાસ પ્રકાશન.
14. જગદીશચન્દ્ર મિશ્ર, ભારતીય દર્શન - ચૌખ્યમ્બા સુરભારતી પ્રકાશન, વારાણસી.
15. સ્વામી ત્રિભુવનદાસજી, વિશિષ્ટાદ્�ાત્ર સિદ્ધાંત કા વિસ્તૃત વિવેચન, ચૌખ્યમ્બા પ્રકાશન, દિલ્હી.

(PHI406S) Seminar

Objectives:

- To make them familiar with research methodologies.
- How to present a research paper in seminars and conferences .
- To make students aware about the research for writing.

Details of Seminars:

- The subject of the seminar must be from philosophy in consultation with the respective teacher
- Two written research papers to be presented in the class room - in the form of a seminar
- At the end of the semester viva – will be conducted
- Library work

(PHI 406) Short Essay (for External Students Only)

1. Classification of knowledge
2. Nyaya View on Perception
3. Nyaya View on Inference
4. Fallacies of Inference (Hetvabhas)
5. Testimony or Shabdapraman
6. The Concept of Dharma
7. Concept of Swadharma & Loksangraha in Bhagwad Geeta
8. Moral Significance of Aryaashtangika Marga of Buddhism
9. Simple and Compound Statements
10. Elementarily Valid Argument Forms (Rules of Inference)
11. Conditional Proof and Indirect Proof
12. Characteristics of Modern Indian Thoughts
13. Vivekananda : Practical Vedanta, Vedanta as Universal Religion
14. Arrobindo's Theory of Evolution.
15. Sankar's View of Mayavada
16. Sankar's View of Bhramhan
17. Ramanuja's Refutation of Mayavada

Semester-II

(PHI407) Indian Logic and Epistemology-II

Objective: This course aims at introducing the distinctive features of Indian epistemology. The organization of the course is text and concept base. It provides the necessary ground for the study and interpretation of classical Indian text.

Unit-I

Comparison

- Definition of Upamana
- Classification of Upamana
- Can Upamana be an independent source of valid knowledge?

Unit-II

Sources of Knowledge (Other than perception, inference, comparison and testimony)

- Arthapatti or postulation as source of knowledge
- Smriti or memory as a distinct source of knowledge

Unit-III

Concept of Abhava

- Definition and Kinds of Abhava
- Abhava as an independent category
- Prabhakara and Buddhist views on Abhava

Unit-IV

Anuapalabdhi

- Anuapalabdhi as an Independent Source of Knowledge
- Abhava as a subject of perception
- Kumarila's and Advaita Vedantin's view on the perception on Abhava

Reference Books :

1. Annam Bhatt- Tarkasangraha with Dipika ed, by Anand Jha, Uttaraprades Hindi Academy.
2. Jayanta Bhatt - Nyayayamanjari, I -III Anika, translated (Guj.) by N.J. Shah L.D. Institute of Indology Ahmedabad.
3. Bhattacharya G. Studies in Nyaya- Vaisesika Theism, Sanskrit college, Calcutta
4. S. Chatterjee- Nyaya theory of Knowledge , university Calcutta. 1955
5. D.M. Datta : The six way of knowing, university of Calcutta, 1960.
6. N.J. Shah - sad - darsana (Guj.) vol. II Nyaya- vaisesika , University Garantha Nirman Board
7. D.N. Shastri- Critique of Indian Realism, Agra Univeristy, 19964.
8. Matilal B.K. - The Nyaya Doctrine of Negation, Harvard University press. 1968.
9. Bhattacharya K.- Studies in Philosophy Vol -I Progressive publishers, Colleges street, Calcutta.

10. Potter K.H. – Presuppositions of Indian Philosophies, Prentice Hall of India (Pvt.) Ltd., New Delhi. 1965.
11. सी. वी. रावण, भारतीय दर्शन – युनिवर्सिटी ग्रन्थ निर्माण बोर्ड, अमृदावाह.
12. नन्दकिशोर देवराज, भारतीय दर्शन - उत्तर प्रदेश हिन्दी संस्थान, लखनऊ.
13. चन्द्रधर शर्मा , भारतीय दर्शन - आलोचना और अनुशीलन, मोतीलाल बनारसीदास प्रकाशन.
14. जगदीशचन्द्र मिश्र, भारतीय दर्शन - चौखम्बा सुरभारती प्रकाशन, वाराणसी.
15. नन्दकिशोर शर्मा, भारतीय दार्शनिक समस्याएँ - राजस्थान हिन्दी ग्रन्थ अकादमी, जयपुर.
16. लक्ष्मी शर्मा, उपमान प्रमाण - तुलनात्मक अध्ययन, हिन्दी माध्यम कार्यान्वय निर्देशालय, दिल्ली विश्वविद्यालय.

(PHI408) Western Ethics

Objective: The course is aimed to highlight the basic trends and concepts of western ethics. The emphasis has been put on the ethical issues of Utilitarianism, Intuitionism, Kantianism, Bradley, Moore A.J. Ayer, Stevenson.

Unit-I Kant's ethical theory

- Categorical imperative
- Freedom of will
- Immortality of soul
- Existence of God

Unit- II Moore's Approach to Ethics

- Moore's ethical theory
- Indefinability of Good
- Naturalistic fallacy

Unit- III Ethical Theory of Ross & A.J. Ayer

- Ross's Ethical theory of right
- A.J. Ayer's emotive theory of ethics

Unit- IV Ethical Theory of Stevenson

- Stevenson's emotive meaning for ethical terms
- Cognitivism & non cognitivism in ethics

Reference Books :

1. Marry Warnock : Ethics since 1900.
2. A.J. Ayer (Ed.): Logical Positivism
3. Louis Pojman (Ed.) Ethical Theory Classical and contemporary Readings, Belmont: Wordsworth, 1998.
4. Steven M.Cahn and Peter Makie (Ed.): History, Theory and Contemporary . Issues, Oxford University press, N.Y. 1998.
5. W.D. Hudson : Modern Moral Philosophy, Macmillan., 1983.
6. वेदप्रकाश वर्मा, दर्शन विवेचना, हिन्दी माध्यम कार्यान्वय निर्देशालय, दिल्ही विश्वविद्यालय.
7. शांति जोषी, नीतिशास्त्र, ज्ञानमंडल लिमिटेड, बनारस.
8. सुरेन्द्र वर्मा, नीतिशास्त्र की समकालीन प्रवृत्तियाँ, मध्यप्रदेश हिन्दी ग्रन्थ अकादमी, भोपाल.

(PHI409) Advance Symbolic Logic

Objectives: This course aims at highlighting the basic contents and techniques of axiomatic methods in propositional and predicate logic. It provides a rigorous treatment and enable the student to comprehend essential metatheorems of propositional and first order predicate calculus.

Advanced symbolic logic

Unit-I Quantification theory

- Rules of Quantification: preliminary version
- Proving validity of arguments
- C.P. and I.P. in predicate logic
- Inferences involving propositional functions
- Precise formulation of Quantification Rules

Unit- II (A) The Logic of Relation

- Relational propositions
- General relational proposition
- Symbolic presentation of relational proposition

(B) Introduction to set theory

- Set and method of its presentation
- Operations of sets
- Presentation of sets by Venn Diagrams

Unit-III Venn Diagram and Testing the Syllogism

- Presentation of categorical propositions by Venn Diagrams.
- Existential import and the square of opposition
- Testing the validity of categorical syllogism by the method of Venn Diagram

Unit- IV Axiom System

- The nature of axiom system
- Semantical paradoxes
- Object Language and meta language
- Three Completeness of Axiom system
- Rosser's System

Reference Books:

1. Kahane : Logic and philosophy , (Californiya wardsworth publications ,1669)
2. Copi I.M.: 'symbolic logic' (9th Edition). (Macmillan, New york)

3. S.S. Sharma : Pratika Tarkashastra (Guj.) University Granth Nirman board.Ahmedabad.
4. Patric Suppes : Introduction to Logic (Van Nostrand, East - West press New Delhi.
5. Anderson J.N. and Henry Johnstone -Natural Deduction .
6. Church : A Introduction to mathematical logic (Princeton)
7. James A. Thomas : Symbolic logic (Mersrill A Bell & Howell co. Columbus, 1978.
8. Irving M. Copi and James Gould : Contemporary readings in Logical theory (Macmillan , 1967).
9. J. Hintkker and others (ed.): Essays on Mathematical and Philosophical logic. (synthese library vol. 22,1979)
10. Strawson P.F. (ed.): Philosophical logic (Oxford).
11. રાજેશ્રી દવે, તર્કશાસ્ત્ર પરિચય – યુનિવર્સિટી ગ્રંથ નિર્માણ બોર્ડ, અમદાવાદ.

(PHI410EA) Modern Indian thought-II

Objectives: The course aims to make students familiar with the development and Concept which has determined by Modern Indian thinkers.

Unit-I

- Gandhiji : Criticism of modern civilization, God & Truth, Non violence, Satyagraha, Sarvodaya

Unit-II

- K.C. Bhattacharya : ‘Svaraj in Ideas’ Concept of Philosophy, subject as freedom, Negation

Unit-III

- S. Radhakrishnan : Intuition and Reason, Notion of Good life
- J. Krishnamurthi – Freedom from the known, Analysis of Self.

Unit-IV

- Ambedkar – Varna and the Cast System, Neo – Buddhism
- Iqbal – Self, God and Nature of Intuition

Reference Books :

1. V.S. Narvane, Modern Indian Thoughts (Asia Publishing House)
2. Bhavna Trivedi (Trans.) : Adhunik Bhartiya Chintan, University Granth Nirman Board, Ahmedabad.
3. R.S. Srivastva : Contemporary Indian Philosophy (Munshiram Manoharlal)
4. B.K. Lal : Contemporary Indian Philosophy (Motilal Banarasidass)
5. B.G. Desai : Adhunik Bhartiya Tattvajnana, University Granth Nirman Board, Ahmedabad.
6. Sharma Arvind : Modern Indian Thought – Oxford, 2002.
7. Mohanty J.N. Essay on Indian Philosophy, Oxford, 1995.
8. T.M.P. Mahadevan and C.V. Saroja : Contemporary Indian Philosophy, Madras.
9. Indian Philosophy In English : (From Renaissance to Independence) edited by Nalini Bhushan and Jay L. Garfield (Oxford Uni. Press, 2011).
10. बी. के. लाल, समकालीन भारतीय दर्शन - मोतीलाल बनासीदास.
11. ओमप्रकाश टाक, आधुनिक भारतीय चिंतन - राजस्थान हिन्दी ग्रन्थ अकादमी, जयपुर.

(PHI410EB) Indian and Western Aesthetics

Objectives: This paper aims to give:

- Indian view about Aesthetics
- Theory of Rasa and Dhvani
- Various Indian schools of Aesthetics
- Study of basic Sanskrit text concerned with Aesthetics

Unit-I

Indian view about Aesthetics

- Aesthetics as ' Saundarya Shastra'
- Place of Beauty and art in Vedic Upnishadic and other literary work
- Art experience
- Nature and art
- The content of art
- The method of art
- Art and morality

Unit- II Theory of Rasa

- Bharat 'Natyashastra'
- Bharat's theory of Rasa
- Bhava Vibhava, Anubhava
- Abhinavagupta's theory of Rasa

Unit- III

Schools of Indian Aesthetics

- Dandi - Guna theory
- Anandavardhana - Theory of Dhvani
- Kshemendra - Auchitya theory
- Kuntaka - Vakrokti theory

Unit- IV

Theory of Art in Western Aesthetics

- Plato & Aristotle
- Kant
- Croce

Reference Books :

1. Indian Aesthetics – Edited by V.S. Seturaman / Macmillan India Ltd.
2. Dhvanyalok – Anandvardhan Dhvani vichar
3. Nagindas Parekh – Gujarat Sahitya Parishada
4. Dr. Nagendra – Bhartiya Bhoomika, Oriented Book Depot.Delhi.
5. Saundaryamimansa By R.B. Patnkar.
6. Aesthetics : Kala aure saundarya ka darsanika vivechana / M. Saksena.
7. Poetics – Aristotle
8. રમેશ નિવેદી, ભારતીય અને પાશ્ચાત્ય સાહિત્યમીમાંસા, શબ્દલોક પ્રકાશન, અમદાવાદ.
9. રા.ભા. પાટણકર, સૌંદર્યમીમાંસા.
10. પલ્લવી મારુ, સૌંદર્યમીમાંસકો, પ્રકાશન વિભાગ, ભારત સરકાર.

(PHI411EA) Epistemological Problem of Indian Philosophy

Unit-I Nyaya Theory of Truth

- The Nyaya theory of extrinsic validity of knowledge (paratahpramanyavada)

Unit-II Mimamsaka & Buddhist Theory of Truth

- Mimamsaka's doctrine of intrinsic validity (Svatahpramanyavada)
- Buddhist Theory of Truth
- Buddhist Criticism of intrinsic validity and extrinsic validity of knowledge

Unit-III Nyay & Mimamsaka's Theory of Error

- Nyaya - Vaisesika
- Prabhakara, Kumarila
- Advaita Vedanta

Unit-IV Buddhist & Jaina's Theory of Error

- Yogacara, Madyamikas
- Jaina

Reference Books :

1. Annam Bhatt- Tarkasangraha with Dipika ed, by Anand Jha, Uttarapradess Hindi Academy.
2. Jayanta Bhatt - Nyayaymanjari, I -III Anika, translated (Guj.) by N.J. Shah L.D. Institute of Indology Ahmedabad.
3. Bhattacharya G. Studies in Nyaya- Vaisesika Theism, Sanskrit college, Calcutta
4. S. Chatterjee- Nyaya theory of Knowledge , university Calcutta. 1955
5. D.M. Datta : The six way of knowing, university of Calcutta, 1960.
6. N.J. Shah - sad - darsana (Guj.) vol. II Nyaya- vaisesika , University Garantha Nirman Board
7. D.N. Shastri- Critique of Indian Realism, Agra Univeristy, 19964.
8. Matilal B.K. - The Nyaya Doctrine of Negation, Harvard University press. 1968.
9. Bhattacharya K.- Studies in Philosophy Vol -I Progressive publishers, Colleges street, Calcutta.
10. Potter K.H. – Presuppositions of Indian Philosophies, Prentice Hall of India (Pvt.) Ltd., New Delhi. 1965.
11. સી. વી. રાવળ, ભારતીય દર્શન – યુનિવર્સિટી ગ્રન્થ નિમણ બોર્ડ, અમદાવાદ.
12. નન્દકિશોર દેવરાજ, ભારતીય દર્શન - ઉત્તર પ્રદેશ હિન્દી સંસ્થાન, લખનऊ.
13. ચન્દ્રધર શર્મા , ભારતીય દર્શન - આલોચના ઔર અનુશીલન, મોતીલાલ બનારસીદાસ પ્રકાશન.
14. જગદીશચન્દ્ર મિશ્ર, ભારતીય દર્શન - ચૌહાન્દ્રા સુરભારતી પ્રકાશન, વારાણસી.

(PHI411EB) : Philosophy of Religion

Objectives : This paper aims to introduce:

- Philosophy of Religion
- Religion , Theology and Philosophy of Religion
- Religion and Philosophy from Indian and Western View Point
- Problem of Evil
- Challenges of Religion in Contemporary time

Unit-I

- Religion and Philosophy of Religion, Theology and Philosophy of Religion

Unit- II

- Concept of Religion from Indian point of view
(Vadic and non-vadic traditions)
- Nature and Attributes of God (Indian and western views)
- Proofs for the existence of God (Indian and western views)

Unit- III

- Immorality of self (Indian – view)
- Law of Karma, bondage, cycle of rebirth, Moksha
- Nature and function of religious language Analogical – symbolic and non cognitive

Unit- IV

- Challenges to Religion, Atheism and Agnosticism, Positivism and Modern science
- Future of Religion, Role of Religion in contemporary Age

Reference Books:

1. Students Philosophy of Religion W.K. Wright.
2. Philosophy of Religion. John. H. Hick, Prentice Hall.
3. Hindu Jivan Darshan : Anu : Chandrashankar Shukla.
4. Dharmanu Tulnatmak Darshan : Anu : Chandrashankar Suukla.
5. રસિક શેઠ, ધર્મનું તત્ત્વજ્ઞાન – યુનિવર્સિટી ગ્રન્થ નિર્મણ બોર્ડ, અમદાવાદ.
6. ઠક્કર, ધર્મતત્વ ચિંતન – યુનિવર્સિટી ગ્રન્થ નિર્મણ બોર્ડ, અમદાવાદ.
7. રમેન્દ્ર, ધર્મ દર્શન, સામાન્ય એવં તુલનાત્મક, મોતીલાલ બનારસીદાસ, વારાણસી.
8. કૃષ્ણકાંત પાઠક, ધર્મ-દર્શન, રાજસ્થાન હિન્દી ગ્રન્થ અકાદમી, જયપુર.
9. રામનારાયણ વ્યાસ, ધર્મ-દર્શન, મધ્યપ્રદેશ હિન્દી ગ્રન્થ અકાદમી, ભોપાલ.

(PHI412S) Seminar

Objectives:

- To make them familiar with research methodologies
- How to present a research paper in seminars and conferences
- To make students aware of the research for writing

Details of seminars:

- The subject of the seminar must be from philosophy in consultation with the respective teacher
- Two written research papers to be presented in the class room - in the form of a seminar
- At the end of the semester viva – will be conducted
- Library work

(PHI 412) Short Essay (for External Students Only)

1. Different views about the ultimate source of knowledge in Indian Philosophy
2. Paratapramanyavada and Svatahpramanyavada
3. Theories of Error in Indian Philosophy
4. Kant's Ethical Theory
5. Ross' Ethical theory of right
6. Ayer's Emotive theory of Ethics
7. Gandhiji's concept of truth and non-violence
8. Moore's Approach to Ethics
9. Concept of Religion from Indian Point of View
10. Law of Karm
11. Challenges to Religion in Contemporary age
12. Nyay & Mimansaka's Theory of Error
13. Gandhiji's concept of Satyagrah and Sarvodaya
14. Dr. Radhakrishnan's Concept of Intuition and Reason
15. Aesthetics : Indian Point of View
16. Plato and Aristotle's Concept of Art
17. Bharat's Theory of Rasa

Semester – III

(PHI501) Indian Metaphysics

Objectives :

- The course aims at familiarizing the student with the broad outlines of the distinctive ideas of Indian Metaphysics.

Unit-I

- Prameya and Padartha according to Nyaya - Vaisesika
- Concept of self in Nyaya , Vaisesika and Jainism, Buddhism

Unit-II

- God and the World in Indian Philosophical systems with special reference to Nyaya - Vaisesika, Buddhism and Jainism

Unit-III

- Concept of Brahman , Isvara, Jiva and the world in Vedantic Schools with special reference to Shankar, Ramanuj

Unit- IV

Theories of Causation :

- Satkaryavada - Parinamavada – Vivartavada
- Asatkaryavada
- Pratityasamutpadavada

Reference Books:

1. Vadalankara Jaidev : Bhartiya Darshan (Hindi), New Bhartiya Books Corporation
2. Philips Stephen H: Classical Indian Metaphysics , Motilal Banarasidas - 1977
3. Mukhyopadhyaya : Indian Realism 1984.
4. Bagchi _ Halbfas : Nyaya - Vaisesika, Motital Banarasidas.
5. Jadunath Sinha : Indian Realism
6. Upanishad Nu Tatvachintan : Anu : Chandrashankar Shukla.
7. Bhartiya Darshan : Ketlik Samasyao : Nagin G. Shah
8. Nyay Vaisheshik : Dr. Naginbhai Shah
9. સી. વી. રાવળ, ભારતીય દર્શન – યુનિવર્સિટી ગ્રન્થ નિર્માણ બોર્ડ, અમદાવાદ.
10. નન્દકિશોર દેવરાજ, ભારતીય દર્શન - ઉત્તર પ્રદેશ હિન્ડી સંસ્થાન, લખનऊ.
11. ચન્દ્રધર શર્મા , ભારતીય દર્શન - આલોચના ઔર અનુશીલન, મોતીલાલ બનારસીદાસ પ્રકાશન.
12. જગદીશચન્દ્ર મિશ્ર, ભારતીય દર્શન - ચૌહામ્બા સુરભારતી પ્રકાશન, વારાણસી.

(PHI502) Philosophy of Bhagawad Geeta

Objectives :

- The course aims at familiarizing the students with the broad outline of the distinct ideas of Bhagavad Geeta
- The emphasis has been put on the ethical issues of Nishkamakarmayoga, Lokasangraha etc.

Unit-I

- The Bhagavad Geeta and Upanisads, Geeta and Sankhya Yoga. The Central theme of Bhagavad Geeta

Unit-II

- Metaphysics of the Bhagavad Geeta : Nature of ultimate Reality (Atman and Brahman), Concept of Kshara, Akshara and Purusottama, Kshetra and Kshetrajna, the doctrine of incarnation (avatara) : its metaphysical and ethical significance , individual self Jivantman) : its nature, rebirth and immortality, the phenomenal world and its relation with God

Unit-III

- Ethics of Bhagavad Geeta : Divine and Demonic qualities (Daivi and Asuri smapada), Concept of free will, the concept of Yajna, Dana and Tap

Unit- IV

- Paths of God - Realisation : Jnanayoga, Karmayoga and Bhaktiyoga, Geeta's Synthesis of three paths, Significance of Niskamakarma, characteristics of Bhakta and Sthitaprajna
- Concept of Liberation : The goal of life .nature of Bondage, concept of Jivanmukta and Videhamukta

Reference Books :

1. RadhaKrishnan : The BhagavadGeeta (Allen & Unwin)
2. R.D. Ranade : The BhagavadGeeta as a Philosophy of God Realization, for author's own views and the views of Bhandarkar and other (Bharatiya Vidya Bhavan, Bombay)
3. Paradkar N.D. (Ed) Studies in the Geeta (Popular Prakashan, Bombay, for view of Swami Chinmayananda and Ranganathananda)
4. વિનોભા ભાવે, ગીતા પ્રવચનો
5. અંદ્રશંકર શુક્લ, ગીતા દર્શન.
6. કિશોરલાલ ઘનશ્યાલલાલ મશરુવાળા, ગીતામંથન (નવજીવન પ્રેસ)
7. દત્તાત્રેય બાલકૃષ્ણ કાલેલકર, ગીતાધર્મ (નવજીવન પ્રેસ)

૮. બાળગંગાધર ટિળક, શ્રીમદ ભગવદ્ ગીતા રહસ્ય અથવા કર્મયોગ શાસ્ત્ર (ટીલકમંદીર,
પુના)
૯. ગાંધીજી, અનાસાર્કિં યોગ (નવજીવન, અમદાવાદ)
૧૦. શ્રી અરવિંદ, ગીતા નિબંધો (અનુવાદ અંબાલાલ પુરાણી) (શ્રી અરવિંદ આશ્રમ, પાંડીયેરી)
૧૧. વિનોભા ભાવે, સ્થિતપ્રકાશ દર્શન (નવજીવન, અમદાવાદ)
૧૨. વિનોભા ભાવે, ગીતાઈ ચિન્તનિકા (યજ્ઞ પ્રકાશન, હઝરત માર્ગ, વડોદરા)
૧૩. કિશોર દવે, ગીતા તત્ત્વ વિચાર (બીજ આવૃત્તિ, ૧૯૮૩, યુનિવર્સિટી ગ્રંથ નિમણા બોર્ડ)
૧૪. સી. વી. રાવલ, ભગવત ગીતા દર્શન.

(PHI503) Contemporary Western Philosophy-I

Objectives: The course aims at familiarising the students with the Contemporary Western Philosophy, the thought tradition that has determined the course of Contemporary Western Thought.

Unit-I Neo – Hegelian Idealism

- The root idea of Neo – Hegelianism
- Arguments for Absolute Idealism
- Absolute Idealism of F. H. Bradley
- Degrees of Reality and Bradley's view on Appearance and Reality

Unit-II Pragmatism

- History of Pragmatism
- C.S. Pierce – Theory of Meaning
- William James – Nature of Truth and Radical Empiricism
- John Dewey – Instrumentalism

Unit-III British Analytical Philosophy

- G. E. Moore – Perception of Physical Objects and Sense Data, Refutation of Idealism, Defence of Common Sense,
- B. Russell – Logical and Epistemological Tools, Logical Atomism, Theory of Description, Theory of Types
- G. Ryle – Category Mistake, Critique of Cartesian dualism

Unit-IV Logical Positivism and Analysis

- Verification Theory of Meaning
- Elimination of Metaphysics
- Function of Philosophy
- Criticism of Logical Positivism

Reference Books :

1. Contemporary Western Philosophy, B.K. Lal and Prof. Nityānanda Mishra
2. Chief Currents of Contemporary Philosophy, D.M. Datta
3. Classics of Analytic Philosophy, Robert R. Ammerman
4. Philosophy of Language : The Classic Explained, Colin McGinn
5. डी. आर. जाटव, पाश्चात्य दर्शन का समीक्षात्मक विश्लेषण, मलिक एन्ड कम्पनी, जयपुर.
6. बी. के. लाल, समकालीन पाश्चात्य दर्शन, मोतीलाल बनारसीदास.
7. नित्यानन्द मिश्र, समकालीन पाश्चात्य दर्शन, मोतीलाल बनारसीदास.
8. ब्रह्मस्वरूप अग्रवाल, पाश्चात्य दर्शन, उत्तर प्रदेश हिन्दी संस्थान, लखनऊ.

(PHI504EA) Socio-Political Philosophy-I

Unit-I

- Scope of Socio-political Philosophy
- Nation, State and Sovereignty
- Rights, Duties and Accountability with reference to Individual and State

Unit-II

Forms of Government

- Theocracy – The Divine Authority Theory
- Monarchy
- Democracy

Unit-III

Social and Political ideals

- Equality
- Liberty
- Justice

Unit-IV

Political ideologies

- Anarchism
- Marxism, Post - Marxism
- Socialism

Reference Books:

1. Issues in Political Theory, Catriona McKinnon
2. Communism : A very short introduction, Leslie Holmes
3. Socialism : A very short introduction, Michael Newman
4. Political Philosophy : An introduction, Jean Hampton
5. Essays in Social and Political Philosophy, D.P. Chattopadhyaya
6. The Oxford Companion to Politics in India, Niraja Gopal Jayal and Pratap Bhanu Mehta
7. A New Politics of Identity, Bhikhu Parekh
8. Theory of Justice, Dr. Amartya Sen
9. An introduction to Socio-political Philosophy, Rammurthy Pathak
10. रामसुर्ती पाठक, सामाजिक-राजनीतिक दर्शन की रूपरेखा, अभिमन्यु प्रकाशन, इलाहाबाद

(PHI504EB) Yoga Philosophy

Objectives: Knowledge of yoga and its practical side is very important in modern times. For this course student will be benefited by its philosophy, Psychology and practical aspects.

Unit-I

- Yoga as Chittavrtti-nirodha, Instrument for mental purification.
- The relation between subject and object- Drasta and Drasya
- Other mental modification
 - Viparyaya – aprama
 - Vikalpa, Nidra and Smrti

Unit-II

- Chittavrtties:
 - Klista and Aklista
- Control of Chittavrtti:
 - Abhyasa
 - Vairagya - Para and Apara
- Chittabhumis :
- Five kinds of Kleshas

Unit-III

- Ashtangyoga : Yama , Niyama, Asana, Pranayama, Pratyahar, Dharana, Dyana, Samadhi.
- Type of Samadhi and their characteristics :
 - Sabija
 - Nirbijia
- Nature of Kaivalya : Samadhi and Kaivalya

Unit- IV

- The Nature of Nirmanacitta
- Rutumbhara Prajna
- Dharmameghasamadhi
- Manojaya

Reference Books:

1. The Yoga - system of patanjali (Yoga Sutras of Patanjali together with the commentaries of Veda Vyasa and Vacaspatimisra, translated by J.H. Woods (Motilal Banarasidas, 1992,)
2. M.R. Yardi: The Yoga of Patanjali (Bhandarkar Oriental Institute, Pune).
3. Patanjali Yoga sutra (Translated by N.B. Pandya in Gujarati) (Sastu Sahitya Vardhak Karyalaya, 1958)

4. Shree Patanjali Yoga Darshanam (Patanjali yoga sutra ane tena mukhya bhasyo Gujaratima , Sanksepa, by Kaniya Jekishendas . (Gujarat Vidhysabha, Ahmedabad.)
5. Swami Omanandatirth : Patanjala Yogapradipa (Hindi). (P.O. Geeta press, Gorakhpur, 3 rd Edi. 2016)
6. Wood J.H. Patanjali Yoga Sutra
7. Dasgupta : The study of Patanjali
8. T.S. Rukmani: Yogavartika of Vijnanabhiksu.
9. Yoga sutras of Patanjali - Vol. I: Samadhi Pada by Pandit Ushar Budh Arya. U.S.A. (Himalyan International Institute of Yoga)
10. The Science of Yoga - I.K. Taimni (The Theosophical publishing House, Chennai)
11. Yoga Psychology - Swami Abhedananda (Ramkrishna Mission, Kolkatta)
12. Indian Psychology, Jadunath Sinha, Motilal Banarasidas, New Delhi
13. The text book of Yoga Psychology- Ramamurti S. Mishra.
14. Yoga Philosophy of Patanjali with Bhasvati - Swamiharianand Aranya , (University of Calcutta - 2000 - Samadhi Pada).
15. Yoga Sutras - Translated and commentd upon by Harihariharananda Aranya.
16. Bhartiya Manovigyan : Sampadak : N. Dravid & Chorasiya, Vishwavidyalaya Prakashan, M.P.
17. સી. વી. રાવળ, ભારતીય દર્શન – યુનિવર્સિટી ગ્રન્થ નિર્મણ બોર્ડ, અમદાવાદ.
18. નગીન જી. શાહ, સાંખ્ય-યોગ – યુનિવર્સિટી ગ્રન્થ નિર્મણ બોર્ડ, અમદાવાદ.
19. નન્દકિશોર દેવરાજ, ભારતીય દર્શન - ઉત્તર પ્રદેશ હિન્દી સંસ્થાન, લખનऊ.
20. ચન્દ્રધર શર્મા , ભારતીય દર્શન - આલોચના ઔર અનુશીલન, મોતીલાલ બનારસીદાસ પ્રકાશન.
21. જગદીશચન્દ્ર મિશ્ર, ભારતીય દર્શન - ચૌખ્રમ્બા સુરભારતી પ્રકાશન, વારાણસી.

(PHI505EA) Buddhist Philosophy

Objectives: Buddhist contribution to Indian Philosophy is remarkable. This course will give complete picture of Buddhist philosophy to students.

Unit-I

Introduction of Buddhism

- Buddha's teaching : Four Nobel truths
- Dependent origination (Pratityasutupadavada)
- Nobel eight fold path
- Five precepts (Panchshil)
- Non soul theory (Anatmavada)
- Concept of Nirvan

Unit-II

Schools of Buddhism

- Hinyana and Mahayana
- Vaibhashika , Sautrantika
- Madhyamika and Vijnanvada

Unit-III

- Concept of Parmitas
- Doctrine of Truths
- Concept of Reality
- Concept of Bodhisatva
- Yogabhoomes

Unit- IV

Buddhist Logic

- Theory of Perception : The Difference between Vaibhasika and Sautrantika Schools
- The Nature and Definition of Perception : Dinganaga and Dharmakirti
- Theory of Inference
- Theory of Universal : Apohavada

Reference Books:

1. Buddhist Logic- T. Scherbatsky Vols. I & II (New Delhi: Motilal Banarasidas, 1994.
2. Buddhist Logic and Epistemology Ed by B.K. Matilal and Robert D. Evans (Holland : D. Reidel publishing company, 1982.
3. Buddhist logic - Dr. Lata S. Bapat (Bhartiya Vidhya prakashan, 1989)
4. Indian Logic in Early Schools - H.N. Randle (New Delhi: Mushiram Manoharlal, 1976.
5. The Philosophy of Nyaya- Vaisesika and its conflict with the Buddhist Dinganaga School D.N. Shastri (New Delhi: Bhartiya Vidhya prakashan , 1976)
6. The Nyaya Theory of Knowledge - S.C. Chatterjee (Calcutta : University of Calcutta Publication 1950)

7. The Six ways of knowledge - D.M. Datta (Calcutta : University of Calcutta Pub. 1972.
8. Traverses on Less trodden path of Indian Philosophy and religion - .- Dr. Yajneshwar Shastri. - L.D. Institute of Ideology, Ahmedabad .1991
9. Mahayanasutralankara - A study in vijnanavadabuddhism - Y.S. Shastri: (Indian books center, New Delhi 1989)
10. Gautam Bhuddha : Dr. Radhakrishnan : Anu : Gopal Das.
11. Akalanka's Criticism of Dharmakirti's Philosophy : A study.
12. સી. વી. રાવળ, ભારતીય દર્શન – યુનિવર્સિટી ગ્રન્થ નિર્માણ બોર્ડ, અમદાવાદ.
13. એમ. કે. ભંડ, બૌધ્ધદર્શન, યુનિવર્સિટી ગ્રન્થ નિર્માણ બોર્ડ, અમદાવાદ.
14. નન્દકિશોર દેવરાજ, ભારતીય દર્શન - ઉત્તર પ્રદેશ હિન્દી સંસ્થાન, લખનऊ.
15. ચન્દ્રધર શર્મા , ભારતીય દર્શન - આલોચના ઔર અનુશીલન, મોતીલાલ બનારસીદાસ પ્રકાશન.
16. જગદીશચન્દ્ર મિશ્ર, ભારતીય દર્શન - ચૌખ્યમ્બા સુરભારતી પ્રકાશન, વારાણસી.

(PHI505EB) Philosophy of Vallabhacharya

Objectives :

- To understand the value of Vallabha Vedant and Its relevance for Philosophical Thinking.
- To understand the tradition of Bhakti as initiated by Vallabha Vedant.

Unit-I

Life and Literature of Vallabhacharya

- Philosophy of Shuddhadvaitvedanta and its importance
- The place of Shuddhadvaita in Vedantic Tradition

Unit-II

The Concept of Brahma

- Nature Brahma
- Brahma as Samavaikaran
- Attributes of Brahma
- The Concept of Akshar Brahma
- The difference between Akshar Bhrahma and Purushottama.

Unit-III

The Concept of Jivatma

- Relation of Jiva and Brahma
- The Nature of Jiva
- Meaning of ‘Tattvamasi’ according to Vallabh Vedant
- Types of Jivatma
- Concept of Moksha in Vallabh Vedant

Unit-IV

Nature of the World

- Brahma as a Samavaikaran of the World
- Theory of Causation
- The difference of the world and Samsara
- World – Its Reality, Evolution and negation of Mayavad.
- Tradition of Bhakti in Vallabh Vedant : Concept, types and the nature of Pusti Bhakti

Reference Books

1. Shrimad Vallabhacharya Nu Shuddhyadvait Dharma Darshan / Dr. Kokila Shah, Parshwa Publication, Ahmedabad.
2. Vallabh Vedant / Goswami Shyammanohar / Shri Vallabhacharya Trust, Kutch.
3. Sharanagati / Sangosthi / Shri Vallabhacharya Trust, Kutch.
4. સી. વી. રાવળ, આચાર્યોનું તત્ત્વજ્ઞાન.
5. નન્દકિશોર દેવરાજ, ભારતીય દર્શન - ઉત્તર પ્રદેશ હિન્દી સંસ્થાન, લગ્નના.
6. ચન્દ્રધર શર્મા, ભારતીય દર્શન - આલોચના ઔર અનુશીલન, મોતીલાલ બનારસીદાસ પ્રકાશન.
7. જગદીશચન્દ્ર મિશ્ર, ભારતીય દર્શન - ચૌખ્રમ્બા સુરભારતી પ્રકાશન, વારાણસી.

(PHI506S) Seminar

Objectives:

- To make them familiar with research methodologies.
- How to present a research paper in seminars and conferences .
- To make students aware of the research for writing.

Details of Seminars:

- The subject of the seminar must be from philosophy in consultation with the respective teacher.
- Two written research papers to be presented in the class room - in the form of a seminar.
- At the end of the semester viva – will be conducted.
- Library work.

(PHI 506) Short Essay (for External Students Only)

1. Seven Categories of Vaisesika
2. The Concept of Brahman in Different Vedantic Schools
3. Various Theories of Causation in Indian Philosophy
4. Budha's Four Nobel Truth and Eight Fold Path
5. Epistemology of Buddhism
6. Various Schools of Buddhism
7. Buddhist Concept of Nirvana
8. Astangyoga
9. Verification theory of meaning.
10. Marxism and Post Marxism
11. Democracy
12. Tradition of Bhakti in Vallabh Vedant
13. Socialism
14. Influence of Upanishads and Sankhya-Yoga on BhagavadGeeta
15. The Doctrine of Incarnation (Avataravada) in BhagavadGeeta)
16. The Ethics of BhagavadGeeta
17. Geeta's Concept of Jnanayoga, Karmoyoga and Bhaktiyoga

Semester – IV

(PHI 507) Contemporary Western Philosophy-II

Objectives: The course aims at familiarising the students with the Contemporary Western Philosophy, the thought tradition that has determined the course of Contemporary Western Thought.

Unit-I

Early Wittgenstein

- Facts, objects, names, propositions, signs and symbols
- Picture Theory of Meaning
- Ordinary Language, Philosophy and Formal Concepts
- Solipsism and Science

Unit-II

Later Wittgenstein

- Meaning and Use
- Language Game
- Critique of Ideal Language
- Nature of Philosophy

Unit-III

Husserl's Phenomenology

- Intentionality
- Avoidance of Psychologism and Naturalism
- Method of Phenomenology

Unit-IV

Existentialism

- Kierkegaard : Truth is Subjectivity
- Nietzsche : Critique of Judaeo-Christian Ethics, Will to Power
- Heidegger : Authenticity and Inauthenticity, Authentic Existence, Being-in-the world
- Sartre : Existence precedes Essence; Human Freedom

Reference Books

1. Contemporary Western Philosophy, B.K. Lal and Prof. Nityānanda Mishra
2. Chief Currents of Contemporary Philosophy, D.M. Datta
3. Existentialism, Thomas R. Flynn
4. Classics of Analytic Philosophy, Robert R. Amerman
5. डी. आर. जाटव, पाश्चात्य दर्शन का समीक्षात्मक विश्लेषण, मलिक एन्ड कम्पनी, जयपुर.
6. बी. के. लाल, समकालीन पाश्चात्य दर्शन, मोतीलाल बनारसीदास.
7. नित्यानन्द मिश्र, समकालीन पाश्चात्य दर्शन, मोतीलाल बनारसीदास.
8. ब्रह्मस्वरूप अग्रवाल, पाश्चात्य दर्शन, उत्तर प्रदेश हिन्दी संस्थान, लखनऊ.

(PHI508) Philosophy of Kant

Objectives: The aim of this paper is to introduce a serious understanding of Kant's critique of pure reason in the light of contemporary interpretations of Kant. It provides a sufficient background of research in Kantian epistemology and puts the student on the frontier of Kantian international scholarship.

Unit-I

- Historical background of Philosophy of Kant
- Kant And European Enlightenment
- Kant's problem
- Copernican Revolution
- Synthetic and analytic judgments
- Possibility of synthetic a – priori judgment

Unit-II

- Kant's Transcendental Aesthetic
- Metaphysical and transcendental exposition of space and time.
- Critique of priori forms – space and time.

Unit-III

- Kant's view on transcendental logic
- Transcendental and metaphysical deduction of categories.
- Kant and causation
- Kant agnosticism- Phenomena and Noumena

Unit- IV

- Paralogism of pure reason
- Antinomies of pure reason

Reference Books:

1. Kant : Critique of pure reason. (Tr.) Paul Gyer.
2. Kant : Prolegomena to any future metaphysics.
3. Paul Gyer (Ed.) : Cambridge Companion to Kant.
4. Smith N.K. : A commentary to Kant's critique of pure reason.
5. Paton H.J. : Kant's metaphysics of exercise.
6. Baxi M.V. : Kant nu Tattvajnana. II Edition.
7. डी. आर. जाटव, पाश्चात्य दर्शन का समीक्षात्मक विश्लेषण, मलिक एन्ड कम्पनी, जयपुर.
8. सभाजीत मिश्र, कांट का दर्शन, उत्तर प्रदेश हिन्दी संस्थान, लखनऊ.

(PHI509) Philosophy of Navya Nyaya

Objectives :

- To understand the unique technique of Nyaya known as Navya Nyaya.
- A reform treatise on the old Nyaya theory.

Unit-I

- History of Navya Nyay
- School of Mithila
- School of Nadiya (Navadwip)
- School of Tanjor

Unit-II

- Four Types of Relation
 - (1) Vrutti Niyamak Sambandh and Vrutti Aniyamak Sambandh
 - (2) Vyapyavrutti and Avyapyavrutti
 - (3) Sakshat and Parampara Sambandh
 - (4) Mukhya and Gauna Sambandh.

Unit-III

- Nature of Vyapti
- Various Definitions of Vyapti

Unit-IV

- Is Abhav an Independent Category? Nyayasutra, Udyotkar, Vachaspati
- Bhasarvgya, Shivaditya
- Prashastapada, Mimamsa & Buddha.

Reference Books :

1. Navya Nyay Pravesh / Dr. Laxmesh Joshi / University Granth Nirman Board.

(PHI510EA) Environmental Philosophy

Objectives: Environment and ecology are very important issues in present day world. Through this course students will be familiar with India's Environment and ecological perspectives.

Unit-I

Introduction to Environment and its problems

- Introduction to Global Environmental Crisis
- Environment : Definitions, Components and Interrelation
- Man – Environment and Technology
- Environmental Degradation
- Environmental Philosophy

Unit-II

Relation between man and nature from a philosophical perspective

- Compassion
- Humility
- Attention

Unit-III

Climate change as a moral issue

- Problems of emission
- Responsibility for future generation
- Preservation of ecosystem

Unit-IV

Indian Ecological Perspectives

- Hinduism
- Buddhism
- Jainism

Reference Books :

1. Simon P. James : Environmental Philosophy – An Introduction. Polity – 2015
2. Ecological Perspectives in Buddhism : Editor - K.C. Pandey - Readworthy publications Pvt. Ltd (2008)
3. Hinduism and Ecology - Edited by - Christopher Key Chappie and Mary Evelyn Tucker: Cambridge (2000)
4. Philosophy, Culture and Tradition : Hindu, Bandhu and Jain.

(PHI510EB) Socio-Political Philosophy-II

Unit-I Multiculturalism

- Humanism
- Secularism

Unit-II Social Discrimination

- Gender based – Female Foeticide, Land and Property Rights, Empowerment
- Caste based – Gandhi and Ambedkar

Unit-III Crime and Punishment

- Corruption
- Mass violence
- Genocide
- Capital Punishment

Unit-IV Development and Social Progress

Reference Books:

1. Issues in Political Theory, Catriona McKinnon
2. Communism : A very short introduction, Leslie Holmes
3. Socialism : A very short introduction, Michael Newman
4. Political Philosophy : An introduction, Jean Hampton
5. Essays in Social and Political Philosophy, D.P. Chattopadhyaya
6. The Oxford Companion to Politics in India, Niraja Gopal Jayal and Pratap Bhanu Mehta
7. A New Politics of Identity, Bhikhu Parekh
8. Theory of Justice, Dr. Amartya Sen
9. An introduction to Socio-political Philosophy, Rammurthy Pathak
10. राममुर्ती पाठक, सामाजिक-राजनीतिक दर्शन की रूपरेखा, अभिमन्यु प्रकाशन, इलाहाबाद

(PHI511) Seminar

Objectives:

- To make them familiar with research methodologies.
- How to present a research paper in seminars and conferences .
- To make students aware of the research for writing.

Details of Seminars:

- The subject of the seminar must be from philosophy in consultation with the respective teacher
- Two written research papers to be presented in the class room - in the form of a seminar
- At the end of the semester viva – will be conducted
- Library work

(PHI511) Short Essay (for External Students Only)

1. Wittgenstein's picture theory of meaning.
2. Wittgenstein's theory of language game.
3. Husserl's Phenomenology
4. Basic Issues in Kant's Critique of Pure Reason
5. Kant's Copernican Revolution
6. Twelve Categories of Kant
7. Paralogism and Antinomies of Reason
8. Kant and Causation
9. History of Navya Nyaya
10. Ecological Perspective in Hinduism
11. Ecological Perspective in Buddhism and Jainism
12. Multiculturalism
13. Humanism
14. Secularism
15. Mass violence & genocide
16. Climate Change as a moral issue
17. Sartre's Concept of Human Freedom

(PHI512) Project

- Project in the form of a Dissertation on the Philosophical subjects under the guidance of a teacher of Philosophy.

(PHI512) Philosophy of Sartre

(For External Students Only)

Objectives: The course aims to the basic concept of the Philosophy of Sartre, existentialistic concept such as Nausea, Absurdity, Death, Anguish and Free will.

Unit-I Hurserl, Heidegger and Sartre

- Hurserl's Phenomenology
- Heidegger's Concept of Being
- Heidegger and Hurserl
- Hurserl and Sartre
- Heidegger and Sartre

Unit-II Ontology of Sartre

- Being-in-itself
- Being-for-itself
- Sartre's Concept of Time
- Problem of being –for – others

Unit-III Nausea, Absurdity, Anguish and Death

- Nausea
- Philosophical Significance of Nausea
- Absurdity
- Anguish
- Death

Unit-IV Human Freedom

- Meaning of Freedom
- Hurdel agent human freedom
- Bad faith
- Ethics of Sartre

Reference Books :

1. Bhadra Mrinal Kanti : A Critical Survey of Phenomenology and Existentialism. Applied Publisher, 1990.
2. Moran Dermot : Introduction to Phenomenology, Routledge, 2000.
3. Pattison George : The Later Heidegger, Routledge, 2000.

4. Shukla J.J. : Martin Heidegger nu tattvacintan, Granthanirmana Board, 1978.
5. Baxi Madhusudan V. : Sartrenun Tattvajnana, University Granth Nirman Borad, Ahmedabad, Second Edition : 1999.
6. बी. के. लाल, समकालीन पाश्चात्य दर्शन, मोतीलाल बनारसीदास.
7. नित्यानन्द मिश्र, समकालीन पाश्चात्य दर्शन, मोतीलाल बनारसीदास.
8. ब्रह्मस्वरूप अग्रवाल, पाश्चात्य दर्शन, उत्तर प्रदेश हिन्दी संस्थान, लखनऊ.

(ગુજરાતી વર્ણન)

**DEPARTMENT OF PHILOSOPHY
GUJARAT UNIVERSITY, AHMEDABAD**

**SEMESTER SYSTEM
Syllabus [M.A.] Sem-I to IV
[With effect from Academic Year – June 2017]**

સેમિસ્ટર-૧

(PHI401) ભારતીય તર્કશાસ્ત્ર અને જ્ઞાનમીમાંસા-૧

Unit-I જ્ઞાનની વ્યાખ્યા

- જ્ઞાનનું વર્ગીકરણ
- પ્રમાણભૂત જ્ઞાન મેળવવાના સાધનો

Unit-II પ્રત્યક્ષ

- ન્યાયદર્શનનો પ્રત્યક્ષ અંગેનો ઝ્યાલ
- બૌદ્ધદર્શનનો પ્રત્યક્ષ અંગેનો ઝ્યાલ
- અદ્વૈતવેદાન્તનો પ્રત્યક્ષ અંગેનો ઝ્યાલ

Unit-III ન્યાયદર્શનની અનુમાનની વ્યાખ્યા

- વાસ્તવિક વ્યાખ્યા
- અનુમાનનું વર્ગીકરણ
- અનુમાનના તર્કદોષો (હેત્વાભાસો)
- બૌદ્ધદર્શનનો અનુમાન અંગેનો ઝ્યાલ
- અદ્વૈતવેદાન્તનો અનુમાન અંગેનો ઝ્યાલ

Unit-IV શબ્દપ્રમાણ

- ‘શબ્દ’ની વ્યાખ્યા અને તેના પ્રકારો
- શબ્દ અને અર્થ
- વાક્યાર્થ

Recommended Books:

13. Annam Bhatt – Tarkasangraha with Dipika ed, by Anand Jha, Uttarapradesh Hindi Academy.
14. Jayanta Bhatt – Nyayaymanjari, I-III Ahnikas, translated (Guj.) by N.J. Shah L.D. Institute of Indology. Ahmedabad.
15. Bhattacharya G., Studies in Nyaya – Vaisesika Theism, Sanskrit college, Calcutta.
16. S.C. Chatterjee – Nyaya theory of Knowledge, university Calcutta. 1955.
17. D.M. Datta : The six way of knowing, university of Calcutta, 1960.

18. N.J. Shah – Sad – Darshana (Guj.) Vol. II Nyaya – vaisesika, University Granth Nirman Board, Ahmedabad.
19. સી. વી. રાવલ, અવૈદિક દર્શનો.
20. સી. વી. રાવલ, ભારતીય દર્શનો.
21. ચન્દ્રધર શર્મા , ભારતીય દર્શન - આલોચના ઔર અનુશીલન, મોતીલાલ બનારસીદાસ પ્રકાશન.
22. જગદીશચન્દ્ર મિશ્ર, ભારતીય દર્શન - ચૌખ્રમ્બા સુરભારતી પ્રકાશન, વારાણસી.
23. નન્દકિશોર દેવરાજ, ભારતીય દર્શન - ઉત્તર પ્રદેશ હિન્દી સંસ્થાન, લખનऊ.
24. નન્દકિશોર શર્મા, ભારતીય દાર્શનિક સમસ્યાએँ - રાજસ્થાન હિન્દી ગ્રન્થ અકાદમી, જયપુર.

(PHI402) ભારતીય નીતિશાસ્ત્ર

Unit-I ભારતીય નીતિશાસ્ત્રના કેટલાક મહત્વના ઘ્યાલો

- ધર્મ
- ભાવના
- વિધિ-નિષેધ અને અર્થવાદ
- શાંદન-નિત્યતાવાદ
- જાતિ-શક્તિવાદ

Unit-II

- અપૂર્વ
- સાધારણ ધર્મ
- ઋત, સત્ય, ઋણ, યજ્ઞ
- સ્વધર્મ, લોકસંગ્રહ, સ્થિતપ્રશ્ન
- નિજામ કર્મ

Unit-III જૈન નીતિશાસ્ત્ર

- ત્રિરત્ન
- દસ્તિવિધ ધર્મ
- બાર અનુપ્રેક્ષાઓ
- પંચમહાત્રત

Unit-IV બૌધ્ધ નીતિશાસ્ત્ર

- આર્થિકસત્યો
- આર્થ અષ્ટાંગમાર્ગ
- છ પારમીતાઓ
- પંચશીલ
- બ્રહ્મવિષાર

Reference Books:

11. S.K. Maitra : The Ethics of the Hindus.
12. M. Hiriyana : The Indian concept of values.
13. I.C. Sharma : Ethical Philosophies of India.
14. Surma Dasgupta : Development of Moral Philosophy of Indian.
15. Y.S. Shastri : Foundations of Hinduism, Yogeshwar Prakashan, Ahmedabad, 1993.
16. Y.S. Shastri : Mahayanasutralankara – A study in Vijnanavada Buddhism, Indian Book Centre, New Delhi, 1989.
17. Umavsti Vacaka – Parasamarati Prakarana – Ed. and Tr. by Y.S. Shastri, L.D. Institute of Indology, Ahmedabad.
18. Dilip Charan : Acharya Anand Shankar Dhruva, Darshan Ane Chintan (L.D. Indology), 2010.
19. Hidu Jivan Darshan : Anuvad : Chandrashankar Shukla.
20. સુરેન્દ્ર વર્મા, નિતીશાસ્ત્ર કી સમકાળીન પ્રવૃત્તિયો-મધ્યપ્રદેશ હિન્દી ગ્રન્થ અકાદમી, ભોપાલ.

(PHI403) પ્રાતિક તર્કશાસ્ત્ર

Unit-I

- તર્કશાસ્ત્ર એટલે શું ?
- સત્યતા અને પ્રામાણ્ય
- પ્રાતિક તર્કશાસ્ત્ર
- પ્રાતિક તર્કશાસ્ત્રની શાખાઓ

Unit-II

- સાદા અને સંયુક્ત વિધાનો
- નવા પ્રતિકોનો ઉપયોગ-સમુચ્ચય, શરતી
- વિધાનપરક અચલ અને વિધાનપરક પરિવર્ત્તી
- શરતી વિધાનો અને વસ્તુલક્ષી ગર્ભિતાર્થ
- દલીલરૂપો અને સત્યતા કોષ્ટક
- વિધાનરૂપોના પ્રકારો
- વસ્તુલક્ષી અને તાર્કિક સમમૂહ્યતા
- વસ્તુલક્ષી ગર્ભિતાર્થનો આંતરવિરોધ

Unit-III

- પ્રમાણભૂતતાની રૂપલક્ષી સાબિતી
- પ્રમાણભૂત (પ્રાથમિક) દલીલના રૂપો (અનુમાનના નિયમો)
- પ્રતિસ્થાપનના નિયમો
- અપ્રમાણભૂતતાની સાબિતી
- શરતી સાબિતી
- પરોક્ષ સાબિતી

Unit-IV

- વિધેયપરક તર્કશાસ્ત્ર : વિધાનપરક તર્કશાસ્ત્રની મર્યાદા
- વિશિષ્ટ અને સામાન્ય વિધાનો
- વ્યક્તિપરક ચલ અને વિધાન માટેનું વિધેયરૂપ
- ઈયતાપ્રદાન અને સામાન્ય વિધાનો

Reference Books:

17. Kahane : Logic and philosophy, (California wardsworth publications, 1969)
18. Copi I.M. : 'Symbolic Logic' (9rd Edition). (Macmillan, New York)
19. Basson and O'Connor : Introduction to Symbolic Logic (Oxford)
20. S.S. Sharma : Pratika Tarkashastra (Guj.) University Granth Nirman Board, Ahmedabad.
21. Patric Suppes : Introduction to Logic (Van Nostrand, East – West press, New Delhi).

22. Anderson J.N. and Henry Johnstone : Natural Deduction.
23. Church A : Introduction to mathematical logic (Princeton)
24. James A. Thomas : Symbolic logic (Mersrill A Bell & Howell co. Columbus, 1978.
25. Irving M. Copi and James Gould : Contemporary readings in Logical Theory (Macmillan, 1967)
26. Strawson P.F. Introduction to logical theory (Mathuen, 1962).
27. J. Hintkker and others (ed.) : Essays on Mathemtical and Philosophical logic. (Synthese library vol. 22, 1979)
28. Strawson P.F. (Ed.) : Philosophical Logic (Oxford).
29. Patrick J. Hurely : Introduction to Logic (words worth)
30. Chandra Chakraborti : Logic Informal, Symbolic And Inductive – Prentice Hall, 2008.
31. એસ. એસ. શર્મા, પ્રાતિક તર્કશાસ્ત્ર - યુનિવર્સિટી ગ્રંથ નિર્માણ બોર્ડ, અમદાવાદ.
32. રાજેશ્વી દવે, તર્કશાસ્ત્ર પરિચય - યુનિવર્સિટી ગ્રંથ નિર્માણ બોર્ડ, અમદાવાદ.

(PHI404EA) આધુનિક ભારતીય ચિંતન-૧

Unit-I

- તત્ત્વજ્ઞાનની વિભાવના અને આધુનિક ભારતીય ચિંતન
- આધુનિક ભારતીય ચિંતનનો વિકાસ
- આધુનિક ભારતીય ચિંતનની લાક્ષણિકતાઓ
- આધુનિક ભારતીય ચિંતનમાં રાજી રામમોહન રોયનું પ્રદાન

Unit-II

- અન્ય ધર્મો પ્રત્યે રામકૃષ્ણ પરમહંસનો અભિગમ, તેમના બ્રહ્મ, શક્તિ અને રહસ્યવાદ વિશેના વિચારો
- વિવેકાનંદ : બ્યવહારિક વેદાંત, વેદાંત સાર્વત્રિક ધર્મ તરીકે

Unit-III

- સ્વામી દયાનંદ-વેદોનું અર્થઘટન
- રવીન્દ્રનાથ ટાગોર- માનવધર્મ, શિક્ષણ વિચાર

Unit-IV

- રમણ મહર્ષિ – ‘સ્વ’ની ખોજ
- અરવિંદ – ઉલ્કાંતિનો સિદ્ધાંત, સચ્ચિદાનંદનો સિદ્ધાંત તથા અતિમનસ, અધિમનસ અને મનસ સાથેનો સંબંધ, પૂર્ણયોગ

Reference Books :

12. V.S. Narvane, Modern Indian Thoughts (Asia Publishing House)
13. Bhavna Trivedi (Trans.) : Adhunik Bhartiya Chintan, University Granth Nirman Board, Ahmedabad.
14. R.S. Srivastva : Contemporary Indian Philosophy (Munshiram Manoharlal)
15. B.K. Lal : Contemporary Indian Philosophy (Motilal Banarasidass)
16. B.G. Desai : Adhunik Bhartiya Tattvajnana, University Granth Nirman Board, Ahmedabad.
17. Sharma Arvind : Modern Indian Thought – Oxford, 2002.
18. Mohanty J.N. Essay on Indian Philosophy, Oxford, 1995.
19. T.M.P. Mahadevan and C.V. Saroja : Contemporary Indian Philosophy, Madras.
20. Indian Philosophy In English : (From Renaissance to Independence) edited by Nalini Bhushan and Jay L. Garfield (Oxford Uni. Press, 2011).
21. બી. કે. લાલ, સમકાળીન ભારતીય દર્શન - મોતીલાલ બનારસીદાસ.
22. ઓમપ્રકાશ ટાક, આધુનિક ભારતીય ચિંતન - રાજસ્થાન હિન્દી ગ્રન્થ અકાદમી, જયપુર.

(PHI404EB) જૈન દર્શન

Unit-I

- જૈન દર્શનનો પરિચય
- જૈન દર્શનનું આગમ સાહિત્ય

Unit-II

- દ્વય અંગેનો ઘ્યાલ
- જૈન દર્શનના નવ મૂળભૂત સિદ્ધાંતો
- સ્થાદ્વાદ અને અનેકાન્તવાદ
- કર્મનો સિદ્ધાંત
- લેશ્યાનો સિદ્ધાંત

Unit-III

- જૈન નીતિમીમાંસા-સંતોની આચારસંહિતા, ગૃહસ્થની આચારસંહિતા
- મોક્ષનો ઘ્યાલ અને મોક્ષપ્રાપ્તિના સાધનો
- તપનો ઘ્યાલ
- અનુપ્રેક્ષાનો ઘ્યાલ
- દશવિધ ધર્મનો ઘ્યાલ
- ઘાનના પ્રકારો

Unit- IV

- જૈનદર્શનની જ્ઞાનમીમાંસા
- પ્રમાણની વ્યાખ્યા
- પાંચ પ્રકારના જ્ઞાન
- પ્રત્યક્ષ અને પરોક્ષ જ્ઞાનમાં વર્ગીકરણ
- અનુમાન પ્રમાણ
- શબ્દ પ્રમાણ
- સર્વજ્ઞનો ઘ્યાલ તેની શક્યતા અંગે વિવાદ

Reference Books:

13. Jaina Logic and Epistemology – H.M. Bhattacharya Pub. by : K.P. Bagchi and company, Calcutta 1994.
14. Jaina concept of Omniscience – by Ramjee Singh Published by L.D. Institute of Indology Ahmedabad, 1974, 1st Edition.
15. Jaina Theory of Perception – Pushpa Bothra.
16. Studies in Jaina Philosophy by Nathmal Tatia Pub. By Jaina Cultural Research Society, Banaras 1951.
17. Traverses on Less Trodden path of Indian Philosophy and Religion – Dr. Yajneshwar Shastri – L.D. Institute of Ideology, Ahmedabad.

18. Acharya Umasvati Vacaka's Prasanaratiprakarana – Y.S. Shastri L.D. Institute of Indology, Ahmedabad, 1989.
19. Jain Tatvachintan : Dr. Naginbhai Shah
20. Jain Dharmnu Hard : Pandit Sukhlalji.
21. સી. વી. રાવલ, અવૈદિક દર્શનો.
22. ડૉ. વી. કોઠારી, જૈન દર્શન – યુનિવર્સિટી ગ્રન્થ નિર્માણ બોર્ડ, અમદાવાદ.
23. ચન્દ્રધર શર્મા, ભારતીય દર્શન - આલોચના ઔર અનુશીલન, મોતીલાલ બનારસીદાસ પ્રકાશન.
24. નન્દકિશોર દેવરાજ, ભારતીય દર્શન - ઉત્તર પ્રદેશ હિન્દી સંસ્થાન, લખનऊ

(PHI405EA) અદ્વૈત વેદાન્ત

Unit-I શંકરચાર્ય પૂર્વનું અદ્વૈત વેદાન્ત
• ગૌડપાદ કારિકા
• અજ્ઞાતિવાદ
• માયાવાદ
• ચેતનાની કક્ષાઓનું વિશ્લેષણ

Unit-II શંકરચાર્યનું અદ્વૈત વેદાન્ત
• શંકરચાર્ય પર ઉપનિષદની અસર
• બ્રહ્મ સિદ્ધાંત
• માયાનો સિદ્ધાંત
• બ્રમનો સિદ્ધાંત : અધ્યાસ
• કાર્યકારણ સિદ્ધાંત : વિવર્તવાદ
• સત્તાત્રય

Unit-III જીવાત્મા
• જીવ અંગેનો ઘ્યાલ
• જીવ, જગત અને ઈશ્વર વચ્ચેનો સંબંધ
• મોક્ષ અંગેનો ઘ્યાલ
• મોક્ષ-પ્રાપ્તિના સાધનો
• અદ્વૈત વેદાન્તમાં શુતિ અને તર્કનું સ્થાન

Unit-IV શંકરચાર્ય દ્વારા ખંડન અને અનુશંકરચાર્ય અદ્વૈત વેદાન્ત
• પ્રકૃતિકારણવાદનું ખંડન
• વિજ્ઞાનવાદનું ખંડન
• ભામતી અને વિવરણ શાખા વચ્ચેનો ભેદ
• અવચ્છેદવાદ
• પ્રતિબિંબવાદ

Reference Books :

13. Brahma-sutra-bhasya of Sankara
14. Upanishad-bhasya of Sankara
15. Bhamati – Vacaspati Misra
16. Citsukhi – Citsukha-carya
17. Sankaracharya : Sariraka Bhasya, ed. N.L. Shastri, Nirnayasagara Press, Bombay.
18. Vedanta-sutra with Sankara-bhasya. Trans G. Thibaut, Vols, I-II, Sacred Books of the east, 2nd, reprint Delhi. 1966.
19. Avidya : Naginbhai Shah

20. Avidya : A. Solomon.
21. सी. वी. रावण, शंकराचार्यनु तत्त्वज्ञान – युनिवर्सिटी ग्रन्थ निर्माण बोर्ड, अमदावाद.
22. नन्दकिशोर देवराज, भारतीय दर्शन - उत्तर प्रदेश हिन्दी संस्थान, लखनऊ.
23. चन्द्रधर शर्मा , भारतीय दर्शन - आलोचना और अनुशीलन, मोतीलाल बनारसीदास प्रकाशन.
24. जगदीशचन्द्र मिश्र, भारतीय दर्शन - चौख्टम्बा सुरभारती प्रकाशन, वाराणसी.

(PHI405EB) રામાનુજાચાર્યનું તત્ત્વજ્ઞાન

Unit-I

- વેદાન્ત એટલે શું ?
- શ્રી વૈષ્ણવ દર્શન અને વિશિષ્ટાદ્વાત, તેની પ્રાચીનતા
- રામાનુજાચાર્યના પૂરોગામીઓ
- વિશિષ્ટાદ્વાત વેદાન્ત સાહિત્ય-સામગ્રીનો સ્ફોત
- અલવારો અને તેમનું સાહિત્ય
- ઉભય-વેદાન્ત
- ‘વિશિષ્ટાદ્વાત’નો અર્થ, તત્ત્વત્રય
- વાસ્તવિક સત્ત તરીકે બ્રહ્મ
- બ્રહ્મનો ચિત્ત અને અચિત્ત સાથનો સંબંધ

Unit-II

- પરમેશ્વર તરીકે પરબ્રહ્મ-સગુણ અને નિર્ગુણનો અર્થ
- ઈશ્વરનું સ્વરૂપ અને તેના ગુણો
- ઉપાદાન, નિમિત્ત અને સહકારી કારણ તરીકે બ્રહ્મ
- પરબ્રહ્મના પાંચ રૂપો- પર, વિભવ, વ્યૂહ, અંતર્યામી અને અર્થ
- બ્રહ્મનું વ્યાપકપણું અને પરાત્પરપણું

Unit-III

- શંકરાચાર્યના શુદ્ધચૈતન્ય તરીકે નિર્ગુણ બ્રહ્મના જ્યાલની રામાનુજે કરેલી સમીક્ષા
- શંકરાચાર્યના માયાવાદનું રામાનુજે કરેલું ખંડન
- રામાનુજનો પ્રકૃતિ અંગેનો જ્યાલ અને જગતની સ્થિતિ
- સત્કાર્યવાદ-પરિણામવાદ
- ઈશ્વર અને જગત વચ્ચેનો સંબંધ તથા જીવ અને જગત વચ્ચેનો સંબંધ

Unit- IV

- જીવાત્માનું સ્વરૂપ અને જીવાત્માની અનેકતા
- જીવાત્માના પ્રકારો – બદ્ધ, મુક્ત અને નિત્ય
- ‘તત્ત્વમસ્િ’નું રામાનુજનું અર્થઘટન
- સાધનામાર્ગ
- જ્ઞાન, કર્મ અને ભક્તિનું સ્થાન તથા અનિવાર્યતા
- ભક્તિમાર્ગ – ઉપાસના, સાધન-સપ્તક
- પ્રપત્તિ અથવા ન્યાસ-વિદ્યા-શરણાગતિ, ભક્તિ કરતાં પ્રપત્તિની ઉચ્ચ્યતા

Reference Books:

16. P.N. srinivasachari - Philosophy of Visistadvaita - Adyar, Madras.
17. A Critical study of Ramanuja's Philosophy- Dr. Anima Sengupta , Motilal Banarasidas.

18. Yatindramata Dipika (of Srinivasdas)- Text in Sanskrit with English Tr. Swami Adidevananda - Ramkrishna Mission publication, Mysore.
19. A History of Indian Philosophy : Vol. III - S.N. Dasgupta.
20. Ramanuja's Teaching in His Own words - prof. Yamunacharya , Bhartiya Vidhya Bhavan.
21. God, self and world in Ramanuja - Eric Lot.
22. Theory of Ramanuja - John Carman.
23. Shri Bhasya (Original Text with Tr. In English) - by Swami Adidivnanda, Ramkrishan Mission, Mysore.
24. Philosophy of Ramanuja – J.N. Sinha, Sinha Publishing House, Calcutta.
25. Gujarati Translation of Shree Bhashya – A.B. Dhruva
26. સી. વી. રાવળ, શંકરાચાર્યનું તત્ત્વજ્ઞાન – યુનિવર્સિટી ગ્રન્થ નિર્માણ બોર્ડ, અમદાવાદ.
27. નન્દકિશોર દેવરાજ, ભારતીય દર્શન - ઉત્તર પ્રદેશ હિન્દી સંસ્થાન, લખનऊ.
28. ચન્દ્રધર શર્મા , ભારતીય દર્શન - આલોચના ઔર અનુશીલન, મોતીલાલ બનારસીદાસ પ્રકાશન.
29. જગદીશચન્દ્ર મિશ્ર, ભારતીય દર્શન - ચौખ્રમ्बा સુરભારતી પ્રકાશન, વારાણસી.
30. સ્વામી ત્રિભુવનદાસજી, વિશિષ્ટાદ્વિત સિદ્ધાંત કા વિસ્તૃત વિવેચન, ચौખ્રમ્બા પ્રકાશન, દિલ્હી.

(PHI406S) સેમિનાર

સેમિનારની વિગતો :

- સેમિનારનો વિષય તત્વજ્ઞાનના અભ્યાસક્રમને અનુરૂપ હોવો જોઈએ.
- સેમિનાર તૈયાર કરવામાં અધ્યાપકશ્રીઓનું માર્ગદર્શન આવશ્યક છે.
- બે સંશોધન લેખો વર્ગિંડમાં સેમિનાર રૂપે પ્રસ્તુત કરવાના રહેશે.
- પુસ્તકાલયમાંથી સંદર્ભગ્રંથોનો ઉપયોગ આવશ્યક છે.
- સેમિસ્ટરના અંતે Viva પરીક્ષા યોજવામાં આવશે.

(PHI 406) લઘુનિબંધો (માત્ર એક્સટર્નલ વિદ્યાર્થીઓ માટે)

18. જ્ઞાનનું વર્ગીકરણ
19. ન્યાયદર્શનનો પ્રત્યક્ષ અંગેનો ઝ્યાલ
20. ન્યાયદર્શનનો અનુમાન અંગેનો ઝ્યાલ
21. હેત્વાભાસ
22. શબ્દ-પ્રમાણ
23. ‘ધર્મ’ અંગેનો ઝ્યાલ
24. ભગવદ્ગીતાનો સ્વધર્મ અને લોકસંગ્રહ અંગેનો ઝ્યાલ
25. બૌદ્ધિના આર્થ અષ્ટાંગિક માર્ગનું નૈતિક મહત્વ
26. સાદા અને સંયુક્ત વિધાનો
27. પ્રમાણભૂત પ્રાથમિક દલીલરૂપો (અનુમાનના નિયમો)
28. શરતી સાભિતી અને પરોક્ષ સાભિતી
29. આધુનિક ભારતીય તત્વચિતનની લાક્ષણિકતાઓ
30. વિવેકાનંદ-વ્યાવહારિક વેદાન્ત અને સાર્વત્રિક ધર્મ તરીકે વેદાન્ત
31. અરવિંદનો ઉત્કાંતિનો ઝ્યાલ
32. શંકરાચાર્યનો માયાવાદ
33. શંકરાચાર્યનો બ્રહ્મ અંગેનો ઝ્યાલ
34. રામાનુજાચાર્યએ કરેલું માયાવાદનું બંડન

સેમિસ્ટર-૨

(PHI407) ભારતીય તર્કશાસ્ત્ર અને જ્ઞાનમીમાંસા-૨

Unit-I	ઉપમાન (સાદૃશ્ય) <ul style="list-style-type: none">ઉપમાનની વ્યાખ્યાઉપમાનની વર્ગીકરણશું ઉપમાન એ સ્વતંત્ર પ્રમાણ છે ?
Unit-II	જ્ઞાન-પ્રાપ્તિના સાધનો (પ્રત્યક્ષ, અનુમાન, ઉપમાન અને શબ્દ સિવાય) <ul style="list-style-type: none">અર્થપદ્ધતિસ્મૃતિ
Unit-III	અભાવનો ઘ્યાલ <ul style="list-style-type: none">અભાવની વ્યાખ્યા અને તેના પ્રકારોસ્વતંત્ર પદાર્થ તરીકે અભાવઅભાવ અંગે પ્રભાકર અને બૌદ્ધોનો મત
Unit-IV	અનુપલબ્ધિ <ul style="list-style-type: none">સ્વતંત્ર પ્રમાણ તરીકે અનુપલબ્ધિપ્રત્યક્ષના વિષય તરીકે અભાવઅભાવના પ્રત્યક્ષ અંગે કુમારિલ અને અદ્વૈત વેદાન્તીઓનો મત

Reference Books :

17. Annam Bhatt- Tarkasangraha with Dipika ed, by Anand Jha, Uttarapradess Hindi Academy.
18. Jayanta Bhatt - Nyayaymanjari, I -III Anika, translated (Guj.) by N.J. Shah L.D. Institute of Indology Ahmedabad.
19. Bhattacharya G. Studies in Nyaya- Vaisesika Theism, Sanskrit college, Calcutta
20. S. Chatterjee- Nyaya theory of Knowledge , university Calcutta. 1955
21. D.M. Datta : The six way of knowing, university of Calcutta, 1960.
22. N.J. Shah - sad - darsana (Guj.) vol. II Nyaya- vaisesika , University Garantha Nirman Board
23. D.N. Shastri- Critique of Indian Realism, Agra Univeristy, 19964.
24. Matilal B.K. - The Nyaya Doctrine of Negation, Harvard University press. 1968.
25. Bhattacharya K.- Studies in Philosophy Vol -I Progressive publishers, Colleges street, Calcutta.
26. Potter K.H. – Presuppositions of Indian Philosophies, Prentice Hall of India (Pvt.) Ltd., New Delhi. 1965.

27. सी. वी. रावण, भारतीय दर्शन – युनिवर्सिटी ग्रन्थ निर्माण बोर्ड, अमृदावां.
28. नन्दकिशोर देवराज, भारतीय दर्शन - उत्तर प्रदेश हिन्दी संस्थान, लखनऊ.
29. चन्द्रधर शर्मा , भारतीय दर्शन - आलोचना और अनुशीलन, मोतीलाल बनारसीदास प्रकाशन.
30. जगदीशचन्द्र मिश्र, भारतीय दर्शन - चौखट्टा सुरभारती प्रकाशन, वाराणसी.
31. नन्दकिशोर शर्मा, भारतीय दर्शनिक समस्याएँ - राजस्थान हिन्दी ग्रन्थ अकादमी, जयपुर.
32. लक्ष्मी शर्मा, उपमान प्रमाण - तुलनात्मक अध्ययन, हिन्दी माध्यम कार्यान्वय निर्देशालय, दिल्ही विश्वविद्यालय.

(PHI408) પાશ્ચાત્ય નીતિમીમાંસા

Unit-I કેન્ટની નીતિમીમાંસા

- નિરૂપાવિક આદેશ
- સંકલ્પ સ્વાતંત્ર્ય
- આત્માનું અમરત્વ
- ઈશ્વરનું અસ્તિત્વ

Unit-II મૂરની નીતિમીમાંસા

- મૂરની નીતિમીમાંસા
- 'શ્રેય'ની અવ્યાજ્યેયતા
- પ્રકૃતિવાદી તર્કદોષ

Unit-III રોસ અને એ.જે. એયરની નીતિમીમાંસા

- રોસનો 'ધોગ્ય' (Right) અંગેનો નૈતિક સિદ્ધાંત
- એ. જે. એયરનો આવેગ સિદ્ધાંત

Unit-IV સ્ટીવન્સનની નીતિમીમાંસા

- સ્ટીવન્સન અનુસાર નૈતિક પદોના આવેગાત્મક અર્થો
- નીતિશાસ્ત્રમાં સંજ્ઞાનાત્મકવાદ અને અસંજ્ઞાનાત્મકવાદ

Reference Books :

9. Marry Warnock : Ethics since 1900.
10. A.J. Ayer (Ed.): Logical Positivism
11. Louis Pojman (Ed.) Ethical Theory Classical and contemporary Readings, Belmont: Wordsworth, 1998.
12. Steven M.Cahn and Peter Makie (Ed.): History, Theory and Contemporary . Issues, Oxford University press, N.Y. 1998.
13. W.D. Hudson : Modern Moral Philosophy, Macmillan., 1983.
14. વેદપ્રકાશ વર્મા, દર્શન વિવેચના, હિન્દી માધ્યમ કાર્યાન્વય નિર્દેશાલય, દિલહી વિશ્વવિદ્યાલય.
15. શાંતિ જોષી, નીતિશાસ્ત્ર, જ્ઞાનમંડળ લિમિટેડ, બનારસ.
16. સુરેન્દ્ર વર્મા, નીતિશાસ્ત્ર કી સમકાಲીન પ્રવૃત્તિયાં, મધ્યપ્રદેશ હિન્દી ગ્રન્થ અકાદમી, ભોપાલ.

(PHI409) એડવાન્સ સીમ્બોલિક લોજિક

Unit-I ઈયતાપ્રદાનનો સિદ્ધાંત

- ઈયતાપ્રદાનના નિયમો (પ્રાથમિક સ્વરૂપ)
- દલીલની પ્રમાણભૂતતાની સાબિતી
- વિધેયપરક તર્કશાસ્ત્રમાં શરતી સાબિતી અને પરોક્ષ સાબિતી
- વિધાન માટેના વિધેય રૂપને સમાવતા અનુમાનો
- ઈયતાપ્રદાનના વ્યાપક નિયમો

Unit-II (A) સંબંધનું તર્કશાસ્ત્ર

- સંબંધક વિધાનો
- સામાન્ય વિધાનો
- સંબંધક વિધાનોની પ્રાતીક રજૂઆત

(B) ગણ સિદ્ધાંતનો પરિચય

- ગણ અને તેના નિરૂપણની પદ્ધતિ
- ગણ કિયાઓ
- વેન આકૃતિ દ્વારા ગણ નિરૂપણ

Unit-III વેન આકૃતિ અને સંવિધાનની ચકાસણી

- વેન આકૃતિ દ્વારા નિરૂપાધિક વિધાનોની રજૂઆત
- અસ્તિત્વલક્ષી ભાવાર્થ અને વિરોધનો ચોરસ
- વેન આકૃતિ દ્વારા નિરૂપાધિક સંવિધાનના પ્રમાણની તપાસ

Unit-IV સ્વયં તથ્યમૂલક તંત્ર

- સ્વયં તથ્યમૂલક તંત્રનું સ્વરૂપ
- અર્થઘટનપરક વિરોધાભાસો
- વસ્તુભાષા અને પરાભાષા
- સ્વયં તથ્યમૂલક તંત્રની ત્રાણ પૂર્ણતાઓ
- રોસરનું તંત્ર

Reference Books:

12. Kahane : Logic and philosophy , (Californiya wardsworth publications ,1669)
13. Copi I.M.: 'symbolic logic' (9th Edition). (Macmillan, New york)
14. S.S. Sharma : Pratika Tarkashastra (Guj.) University Granth Nirman board.Ahmedabad.
15. Patric Suppes : Introduction to Logic (Van Nostrand, East - West press New Delhi.
16. Anderson J.N. and Henry Johnstone -.Natural Deduction .
17. Church : A Introduction to mathematical logic (Princeton)

18. James A. Thomas : Symbolic logic (Mersill A Bell & Howell co. Columbus, 1978.
19. Irving M. Copi and James Gould : Contemporary readings in Logical theory (Macmillan , 1967).
20. J. Hintkker and others (ed.): Essays on Mathematical and Philosophical logic. (synthese library vol. 22,1979)
21. Strawson P.F. (ed.): Philosophical logic (Oxford).
22. રાજેશ્વી દવે, તક્ષાણ પરિચય – યુનિવર્સિટી ગ્રંથ નિમણ બોર્ડ, અમદાવાદ.

(PHI410EA) આધુનિક ભારતીય ચિંતન-૨

Unit-I	ગાંધીજી
	<ul style="list-style-type: none">આધુનિક સભ્યતાની સમીક્ષાઈશ્વર અને સત્યઅહિંસાસત્યાગ્રહસર્વોદય
Unit-II	કે. સી. ભડ્ટાચાર્ય
	<ul style="list-style-type: none">વિચારોમાં સ્વરાજતત્ત્વજ્ઞાનનો ઘ્યાલસ્વતત્ત્વ સ્વતંત્રતા તરીકેનિષેધ
Unit-III	એસ. રાધાકિષન
	<ul style="list-style-type: none">અંતર્સ્ફૂરણા અને તર્ક'શ્રેયસ્કર જીવન'નો ઘ્યાલ <p>જે. કિષનમૂર્તિ</p> <ul style="list-style-type: none">'જ્ઞાત'થી મુક્તિ'સ્વ'નું વિશ્વેષણ
Unit-IV	આંબેડકર
	<ul style="list-style-type: none">વર્ણ અને જાતિવ્યવસ્થાનવ્ય-બૌદ્ધવાદ <p>ઈકબાલ</p> <ul style="list-style-type: none">સ્વ, ઈશ્વર અને અંતર્સ્ફૂરણાનું સ્વરૂપ

Reference Books :

12. V.S. Narvane, Modern Indian Thoughts (Asia Publishing House)
13. Bhavna Trivedi (Trans.) : Adhunik Bhartiya Chintan, University Granth Nirman Board, Ahmedabad.
14. R.S. Srivastva : Contemporary Indian Philosophy (Munshiram Manoharlal)
15. B.K. Lal : Contemporary Indian Philosophy (Motilal Banarasidass)
16. B.G. Desai : Adhunik Bhartiya Tattvajnana, University Granth Nirman Board, Ahmedabad.
17. Sharma Arvind : Modern Indian Thought – Oxford, 2002.
18. Mohanty J.N. Essay on Indian Philosophy, Oxford, 1995.
19. T.M.P. Mahadevan and C.V. Saroja : Contemporary Indian Philosophy, Madras.
20. Indian Philosophy In English : (From Renaissance to Independence) edited by Nalini Bhushan and Jay L. Garfield (Oxford Uni. Press, 2011).
21. બી. કે. લાલ, સમકાળીન ભારતીય દર્શન - મોતીલાલ બનારસીદાસ.
22. ઓમપ્રકાશ ટાક, આધુનિક ભારતીય ચિંતન - રાજસ્થાન હિન્દી ગ્રન્થ અકાદમી, જયપુર.

(PHI410EB) ભારતીય અને પાશ્ચાત્ય સૌંદર્યમીમાંસા

Unit-I સૌંદર્યમીમાંસા અંગો ભારતીય અભિગમ

- ‘એસ્થેટિક્સ’ સૌંદર્યમીમાંસા તરીકે
- વેદ, ઉપનિષદ અને અન્ય સાહિત્યમાં સૌંદર્ય અને કલાનું સ્થાન
- કલા અનુભવ
- પ્રકૃતિ અને કલા
- કલાનું ઉપાદાન
- કલાની પદ્ધતિ
- કલા અને નીતિમત્તા

Unit-II રસ-સિદ્ધાંત

- ભરતનું ‘નાટ્યશાસ્ત્ર’
- ભરતનો રસ-સિદ્ધાંત
- ભાવ, વિભાવ અને અનુભાવ
- અભિનવ ગુમનો રસ-સિદ્ધાંત

Unit-III ભારતીય સૌંદર્યમીમાંસાની શાખાઓ

- દંડી-ગુણ સિદ્ધાંત
- આનંદવર્ધન-ધ્વનિ સિદ્ધાંત
- ક્ષેમેન્દ્ર-ઔચિત્ય સિદ્ધાંત
- કુંતક-વકોક્તિ સિદ્ધાંત

Unit-IV પાશ્ચાત્ય સૌંદર્યમીમાંસામાં કલા સિદ્ધાંતો

- પ્લેટો અને એરિસ્ટોટલ
- કેન્ટ
- કોચે

Reference Books :

11. Indian Aesthetics – Edited by V.S. Seturaman / Macmillan India Ltd.
12. Dhvanyalok – Anandvardhan Dhvani vichar
13. Nagindas Parekh – Gujarat Sahitya Parishada
14. Dr. Nagendra – Bhartiya Bhoomika, Oriented Book Depot.Delhi.
15. Saundaryamimansa By R.B. Patnkar.
16. Aesthetics : Kala aure saundarya ka darsanika vivechana / M. Saksena.
17. Poetics – Aristotle
18. રમેશ ત્રિવેદી, ભારતીય અને પાશ્ચાત્ય સાહિત્યમીમાંસા, શબ્દલોક પ્રકાશન, અમદાવાદ.
19. રા.ભા. પાટણકર, સૌંદર્યમીમાંસા.
20. પલ્લવી મારુ, સૌંદર્યમીમાંસકો, પ્રકાશન વિભાગ, ભારત સરકાર.

(PHI411EA) ભારતીય તત્ત્વજ્ઞાનમાં જ્ઞાનમીમાંસકીય સમસ્યાઓ

Unit-I	ન્યાયનો સત્ય અંગેનો સિદ્ધાંત ● પરત:પ્રામાણ્યવાદ
Unit-II	મીમાંસકો અને બૌદ્ધોનો સત્ય અંગેનો ઘ્યાલ ● મીમાંસકોનો સ્વતઃપ્રામાણ્યવાદ ● બૌદ્ધોનો સત્ય અંગેનો ઘ્યાલ ● બૌદ્ધોએ કરેલી સ્વતઃપ્રામાણ્યવાદ અને પરત:પ્રાણાભ્યવાદની સમીક્ષા
Unit-III	ન્યાય અને મીમાંસકોનો ભ્રમ અંગેનો સિદ્ધાંત ● ન્યાય-વૈશેષિક ● પ્રભાકર, કુમારિલ ● અદ્વૈત વેદાન્ત
Unit-IV	બૌદ્ધો અને જૈનોનો ભ્રમ અંગેનો સિદ્ધાંત ● યોગાચાર, માધ્યમિક ● જૈન

Reference Books :

15. Annam Bhatt- Tarkasangraha with Dipika ed, by Anand Jha, Uttarapradesh Hindi Academy.
16. Jayanta Bhatt - Nyayaymanjari, I -III Anika, translated (Guj.) by N.J. Shah L.D. Institute of Indology Ahmedabad.
17. Bhattacharya G. Studies in Nyaya- Vaisesika Theism, Sanskrit college, Calcutta
18. S. Chatterjee- Nyaya theory of Knowledge , university Calcutta. 1955
19. D.M. Datta : The six way of knowing, university of Calcutta, 1960.
20. N.J. Shah - sad - darsana (Guj.) vol. II Nyaya- vaisesika , University Garantha Nirman Board
21. D.N. Shastri- Critique of Indian Realism, Agra Univeristy, 19964.
22. Matilal B.K. - The Nyaya Doctrine of Negation, Harvard University press. 1968.
23. Bhattacharya K.- Studies in Philosophy Vol -I Progressive publishers, Colleges street, Calcutta.
24. Potter K.H. – Presuppositions of Indian Philosophies, Prentice Hall of India (Pvt.) Ltd., New Delhi. 1965.
25. સી. વી. રાવળ, ભારતીય દર્શન – યુનિવર્સિટી ગ્રન્થ નિર્માણ બોર્ડ, અમદાવાદ.
26. નન્દકિશોર દેવરાજ, ભારતીય દર્શન - ઉત્તર પ્રદેશ હિન્દી સંસ્થાન, લખનऊ.
27. ચન્દ્રધર શર્મા , ભારતીય દર્શન - આલોચના ઔર અનુશીલન, મોતીલાલ બનારસીદાસ પ્રકાશન.
28. જગદીશચન્દ્ર મિશ્ર, ભારતીય દર્શન - ચૌખ્રમ્બા સુરભારતી પ્રકાશન, વારાણસી.

(PHI411EB) ધર્મનું તત્ત્વજ્ઞાન

Unit-I

- ધર્મ અને ધર્મનું તત્ત્વજ્ઞાન
- ધર્મશાસ્ત્ર અને ધર્મનું તત્ત્વજ્ઞાન

Unit- II

- ભારતીય દાખિબિંદુથી ધર્મનો જ્યાલ (વૈદિક અને અવैદિક પરંપરા)
- ઈશ્વરનું સ્વરૂપ અને ગુણો (ભારતીય અને પાશ્ચાત્ય દાખિબિંદુ)
- ઈશ્વરના અસ્તિત્વની સાબિતી (ભારતીય અને પાશ્ચાત્ય દાખિબિંદુ)

Unit- III

- આત્માનું અમરત્વ (ભારતીય દાખિબિંદુ)
- કર્મનો નિયમ, બંધન, પુનર્જન્મ, મોક્ષ
- ધાર્મિક ભાષાનું સ્વરૂપ અને કાર્ય
- સાટ્રયમૂલક, પ્રતિકાત્મક અને અસંજ્ઞાનાત્મક

Unit- IV

- ધર્મ સામેના પડકારો
- નાસ્તિકવાદ અને અજ્ઞેયવાદ
- પ્રત્યક્ષવાદ અને આધુનિક વિજ્ઞાન
- ધર્મનું ભાવિ, સાંપ્રત સમયમાં ધર્મની ભૂમિકા

Reference Books:

10. Students Philosophy of Religion W.K. Wright.
11. Philosophy of Religion. John. H. Hick, Prentice Hall.
12. Hindu Jivan Darshan : Anu : Chandrashankar Shukla.
13. Dharmanu Tulnatmak Darshan : Anu : Chandrashankar Suukla.
14. રસિક શેઠ, ધર્મનું તત્ત્વજ્ઞાન – યુનિવર્સિટી ગ્રન્થ નિર્માણ બોર્ડ, અમદાવાદ.
15. ઠક્કર, ધર્મતત્વ ચિંતન – યુનિવર્સિટી ગ્રન્થ નિર્માણ બોર્ડ, અમદાવાદ.
16. રમેન્દ્ર, ધર્મ દર્શન, સામાન્ય એવં તુલનાત્મક, મોતીલાલ બનારસીદાસ, વારાણસી.
17. કૃષ્ણકાંત પાઠક, ધર્મ-દર્શન, રાજસ્થાન હિન્દી ગ્રન્થ અકાદમી, જયપુર.
18. રામનારાયણ બ્યાસ, ધર્મ-દર્શન, મધ્યપ્રદેશ હિન્દી ગ્રન્થ અકાદમી, ભોપાલ.

(PHI412S) સેમિનાર

સેમિનારની વિગતો :

- સેમિનારનો વિષય તત્વજ્ઞાનના અભ્યાસક્રમને અનુરૂપ હોવો જોઈએ.
- સેમિનાર તૈયાર કરવામાં અધ્યાપકશ્રીઓનું માર્ગદર્શન આવશ્યક છે.
- બે સંશોધન લેખો વર્ગિંડમાં સેમિનાર રૂપે પ્રસ્તુત કરવાના રહેશે.
- પુસ્તકાલયમાંથી સંદર્ભગ્રંથોનો ઉપયોગ આવશ્યક છે.
- સેમિસ્ટરના અંતે Viva પરીક્ષા યોજવામાં આવશે.

(PHI 412) લઘુ નિબંધ (માત્ર એકસટર્નલ વિદ્યાર્થીઓ માટે)

18. ભારતીય તત્વજ્ઞાનમાં પ્રમાણો અંગે વિવિધ મંતવ્યો
19. પરતઃ પ્રામાણ્યવાદ અને સ્વતઃ પ્રામાણ્યવાદ
20. ભારતીય તત્વજ્ઞાનમાં બ્રહ્મ અંગેના સિદ્ધાંતો
21. કેન્ટના નૈતિક સિદ્ધાંતો
22. રોસનો ‘ધોળ્ય’ (Right) અંગેનો સિદ્ધાંત
23. એયરનો આવેગ-સિદ્ધાંત
24. ગાંધીજીનો સત્ય અને અહિસાનો ઘ્યાલ
25. મૂરની નીતિમીમાંસા
26. ભારતીય દાખિકોણથી ધર્મનો ઘ્યાલ
27. કર્મનો નિયમ
28. સાંપ્રત યુગમાં ધર્મ સામેના પડકારો
29. ન્યાય અને મીમાંસાનો બ્રહ્મ અંગેનો સિદ્ધાંત
30. ગાંધીજીનો સત્યાગ્રહ અને સર્વોદયનો ઘ્યાલ
31. ડૉ. રાધાકિષ્ણનનો અંતઃસ્કુરણા અને તર્ક અંગેનો ઘ્યાલ
32. ભારતીય સૌંદર્યમીમાંસા
33. ખેટો અને એરિસ્ટોટલનો કલાવિચાર
34. ભરતનો રસસિદ્ધાંત

સેમિસ્ટર-૩
(PHI501) ભારતીય તત્ત્વમીમાંસા

Unit-I

- ન્યાય-વૈશેષિક અનુસાર પ્રમેય અને પદાર્થ
- ન્યાય, વૈશેષિક, બૌદ્ધ અને જૈન દર્શનોમાં આત્માની સંકલ્પના

Unit-II

- ભારતીય દર્શનોમાં ન્યાય, વૈશેષિક, બૌદ્ધ અને જૈન દર્શનોના વિશેષ સંદર્ભમાં ઈશ્વર અને જગતની સંકલ્પનાઓ

Unit-III

- વેદાન્ત દર્શનની શાખાઓમાં શંકરાચાર્ય અને રામાનુજાચાર્યના વિશેષ સંદર્ભમાં
- બ્રહ્મ, ઈશ્વર, જીવ અને જગતની સંકલ્પનાઓ

Unit- IV

કાર્યકારણના સિદ્ધાંતો

- સત્કાર્યવાદ, પરિણામવાદ, વિવર્તવાદ
- અસત્કાર્યવાદ
- પ્રતિત્યસમૃત્યાદવાદ

Reference Books:

13. Vadalankara Jaidev : Bhartiya Darshan (Hindi), New Bhartiya Books Corporation
14. Philips Stephen H: Classical Indian Metaphysics , Motilal Banarasidas - 1977
15. Mukhyopadhyaya : Indian Realism 1984.
16. Bagchi _ Halbfas : Nyaya - Vaisesika, Motital Banarasidas.
17. Jadunath Sinha : Indian Realism
18. Upanishad Nu Tatvachintan : Anu : Chandrashankar Shukla.
19. Bhartiya Darshan : Ketlik Samasyao : Nagin G. Shah
20. Nyay Vaisheshik : Dr. Naginbhai Shah
21. સી. વી. રાવળ, ભારતીય દર્શન – યુનિવર્સિટી ગ્રન્થ નિર્માણ બોર્ડ, અમદાવાદ.
22. નન્દકિશોર દેવરાજ, ભારતીય દર્શન - ઉત્તર પ્રદેશ હિન્દી સંસ્થાન, લખનऊ.
23. ચન્દ્રધર શર્મા , ભારતીય દર્શન - આલોચના ઔર અનુશીલન, મોતીલાલ બનારસીદાસ પ્રકાશન.
24. જગદીશચન્દ્ર મિશ્ર, ભારતીય દર્શન - ચૌખ્રમ્બા સુરભારતી પ્રકાશન, વારાણસી.

(PHI502) ભગવદ્ગીતાનું તત્ત્વજ્ઞાન

Unit-I

- ભગવદ્ગીતા અને ઉપનિષદ
- ગીતા અને સાંખ્ય-યોગ
- ભગવદ્ ગીતાનો કેન્દ્રીય વિચાર

Unit-II

- ભગવદ્ગીતાની તત્ત્વમીમાંસા
- પરમતત્ત્વનું સ્વરૂપ (આત્મા અને બ્રહ્મ)
- ક્ષર, અક્ષર અને પુરુષોત્તમની સંકલ્પનાઓ
- અવતારવાદ અને તેનું તાત્ત્વિક અને નૈતિક મહત્ત્વ
- જીવાત્મા : સ્વરૂપ, પુનર્જન્મ અને અમરત્વ
- ભૌતિક જગત અને તેનો ઈશ્વર સાથેનો સંબંધ

Unit-III

- દૈવી અને આસુરી સંપદા
- સંકલ્પ સ્વાતંત્ર્યની સંકલ્પના
- યજ્ઞ, દાન અને તપ અંગેની સંકલ્પનાઓ

Unit- IV

- ઈશ્વર સાક્ષાત્કારના માર્ગો : જ્ઞાનયોગ, કર્મયોગ અને ભક્તિયોગ
- ગ્રણેય માર્ગોનો સમન્વય
- નિષ્ઠામ કર્મનું મહત્ત્વ
- ભક્તના લક્ષણો, સ્થિતપ્રણના લક્ષણો
- મુક્તિ અંગેનો ઝ્યાલ : જીવનનું ધ્યેય, બંધનનું સ્વરૂપ, જીવનમુક્ત અને વિદેહમુક્તિનો ઝ્યાલ

Reference Books :

15. RadhaKrishnan : The BhagvadGeeta (Allen & Unwin)
16. R.D. Ranade : The BhagvadGeeta as a Philosophy of God Realization, for author's own views and the views of Bhandarkar and other (Bharatiya Vidya Bhavan, Bombay)
17. Paradkar N.D. (Ed) Studies in the Geeta (Popular Prakshan, Bombay, for view of Swami Chinmayananda and Ranganathananda)
18. વિનોભા ભાવે, ગીતા પ્રવચનો
19. ચંદ્રશંકર શુક્લ, ગીતા દર્શન.
20. કિશોરલાલ ઘનશ્યાલલાલ મશરૂવાળા, ગીતામંથન (નવજીવન પ્રેસ)
21. દત્તાત્રેય બાલકૃષ્ણ કાલેલકર, ગીતાધર્મ (નવજીવન પ્રેસ)

૨૨. બાળગંગાધર ટિલક, શ્રીમદ ભગવદ ગીતા રહસ્ય અથવા કર્મયોગ શાસ્ત્ર (ટીલકમંદીર, પુના)
૨૩. ગાંધીજી, અનાસક્તિ યોગ (નવજીવન, અમદાવાદ)
૨૪. શ્રી અરવિંદ, ગીતા નિબંધો (અનુવાદ અંબાલાલ પુરાણી) (શ્રી અરવિંદ આશ્રમ, પાંડીચેરી)
૨૫. વિનોભા ભાવે, સ્થિતપ્રકાશ દર્શન (નવજીવન, અમદાવાદ)
૨૬. વિનોભા ભાવે, ગીતાઈ ચિન્તાનિકા (યજ્ઞ પ્રકાશન, હઝરત માર્ગ, વડોદરા)
૨૭. કિશોર દવે, ગીતા તત્ત્વ વિચાર (બીજી આવૃત્તિ, ૧૯૯૩, યુનિવર્સિટી ગ્રંથ નિર્માણ બોર્ડ)
૨૮. સી. વી. રાવલ, ભગવત ગીતા દર્શન.

(PHI503) સમકાળીન પાશ્ચાત્ય દર્શન-૧

Unit-I	નવ્ય હેગેલ વિચારવાદ <ul style="list-style-type: none">નવ્ય-હેગલવાદનો મૂળ વિચારનિરપેક્ષ વિચારવાદની દલીલોએફ. એચ. બ્રેડ્લેનો નિરપેક્ષ વિચારવાદસત્તાની કક્ષાઓ અને આભાસ અને સત અંગે બ્રેડ્લેનો ઘ્યાલ
Unit-II	વ્યવહારવાદ <ul style="list-style-type: none">વ્યવહારવાદનો ઈતિહાસસી. એસ. પર્સ - અર્થ અંગેનો સિદ્ધાંતવિલિયમ જેન્સ - સત્યનું સ્વરૂપ અને ઉદ્ઘામ અનુભવવાદજહોન જ્યૂર્થ - ઉપકરણવાદ
Unit-III	બ્રિટીશ વિશ્લેષણાત્મક તત્ત્વજ્ઞાન <ul style="list-style-type: none">જ. ઈ. મૂર - વસ્તુઓનું પ્રત્યક્ષીકરણ અને ઈન્જિય પ્રદત્ત, વિચારવાદનું ખંડન, સામાન્ય બુદ્ધિનો બચાવબાટ્રન્ડ રસેલ - ટાર્કિક અને જ્ઞાનમીમાંસકીય ઉપકરણો, ટાર્કિક અણુવાદ, વર્ષન-સિદ્ધાંત,પ્રારૂપ -સિદ્ધાંત, ટાર્કિક રચનાગિલ્બર્ટ રાઈલ-વિચાર દોષ, કેકાર્ટના દૈત્યવાદની સમીક્ષા
Unit-IV	ટાર્કિક પ્રત્યક્ષવાદ અને વિશ્લેષણ <ul style="list-style-type: none">અર્થ અંગેનો ચકાસણી સિદ્ધાંતતત્ત્વમીમાંસાનું નિરસનતત્ત્વજ્ઞાનનું કાર્યટાર્કિક પ્રત્યક્ષવાદની સમીક્ષા

Reference Books :

9. Contemporary Western Philosophy, B.K. Lal and Prof. Nityānanda Mishra
10. Chief Currents of Contemporary Philosophy, D.M. Datta
11. Classics of Analytic Philosophy, Robert R. Ammerman
12. Philosophy of Language : The Classic Explained, Colin McGinn
13. ડૉ. આર. જાટવ, પાશ્ચાત્ય દર્શન કા સમીક્ષાત્મક વિશ્લેષણ, મલિક એન્ડ કમ્પની, જયપુર.
14. બી. કે. લાલ, સમકાળીન પાશ્ચાત્ય દર્શન, મોતીલાલ બનારસીદાસ.
15. નિત્યાનન્દ મિશ્ર, સમકાળીન પાશ્ચાત્ય દર્શન, મોતીલાલ બનારસીદાસ.
16. બ્રહ્મસ્વરૂપ અગ્રવાલ, પાશ્ચાત્ય દર્શન, ઉત્તર પ્રદેશ હિન્દી સંસ્થાન, લખનऊ.

(PHI504EA) સામાજિક-રાજકીય તત્વજ્ઞાન-૧

Unit-I

- સામાજિક-રાજકીય તત્વજ્ઞાનનું ક્ષેત્ર
- રાષ્ટ્ર, રાજ્ય અને સાર્વભૌમત્વ
- વ્યક્તિ અને સમાજના સંદર્ભે હક્કો, ફરજો, જવાબદારી

Unit-II શાસનના પ્રકારો

- ઈશ્વરીય શાસન-દિવ્ય સત્તાનો સિક્ષાંત
- રાજશાહી
- લોકશાહી

Unit-III સામાજિક અને રાજકીય આદશો

- સમાનતા
- સ્વતંત્રતા
- ન્યાય

Unit-IV રાજકીય વિચારધારાઓ

- અરાજકતાવાદ
- માર્ક્સવાદ, અનુ-માર્ક્સવાદ
- સમાજવાદ

Reference Books:

11. Issues in Political Theory, Catriona McKinnon
12. Communism : A very short introduction, Leslie Holmes
13. Socialism : A very short introduction, Michael Newman
14. Political Philosophy : An introduction, Jean Hampton
15. Essays in Social and Political Philosophy, D.P. Chattopadhyaya
16. The Oxford Companion to Politics in India, Niraja Gopal Jayal and Pratap Bhanu Mehta
17. A New Politics of Identity, Bhikhu Parekh
18. Theory of Justice, Dr. Amartya Sen
19. An introduction to Socio-political Philosophy, Rammurthy Pathak
20. રામમુર્તી પાઠક, સામાજિક-રાજનીતિક દર્શન કી રૂપરેખા, અભિમન્યુ પ્રકાશન, ઝ્લાહાબાદ

(PHI504EB) યોગનું તત્ત્વજ્ઞાન

Unit-I

- ચિત્તવૃત્તિનિરોધ તરીકે યોગ, મનોશુદ્ધિના સાધન તરીકે યોગ
- શાતા અને વિષય, દસ્તા અને દશ્ય વચ્ચેનો સંબંધ
- અન્ય ચિત્તવૃત્તિઓ
 - વિપર્યાય-અપ્રમા
 - વિકલ્પ, નિદ્રા અને સ્મૃતિ

Unit-II

- ડિલાષ અને અકિલાષ ચિત્તવૃત્તિઓ
- ચિત્તવૃત્તિનો નિરોધ
 - અભ્યાસ
 - વૈરાગ્ય - પર અને અપર
- ચિત્તભૂમિકાઓ
- પંચકલેશ

Unit-III

- અષ્ટાંગ યોગ
 - યમ, નિયમ, આસન, પ્રાણાયામ, પ્રત્યાહાર, ધારણા, ધ્યાન, સમાધિ
- સમાધિના પ્રકારો અને તેનાં લક્ષણો
 - સભીજ
 - નિબીજ
- ક્રૈવલ્યનું સ્વરૂપ : સમાધિ અને ક્રૈવલ્ય

Unit- IV

- નિર્માણ ચિત્તનું સ્વરૂપ
- ઋતંભરા પ્રજ્ઞા
- ધર્મમેઘ સમાધિ
- મનોજ્ય

Reference Books:

22. The Yoga - system of patanjali (Yoga Sutras of Patanjali together with the commentaries of Veda Vyasa and Vacaspatimisra, translated by J.H. Woods (Motilal Banarasidas, 1992,)
23. M.R. Yardi: The Yoga of Patanjali (Bhandarkar Oriental Institute, Pune).
24. Patanjali Yoga sutra (Translated by N.B. Pandya in Gujarati) (Sastu Sahitya Vardhak Karyalaya, 1958)

25. Shree Patanjali Yoga Darshanam (Patanjali yoga sutra ane tena mukhya bhasyo Gujaratima , Sanksepa, by Kaniya Jekishendas . (Gujarat Vidhysabha, Ahmedabad.)
26. Swami Omanandatirth : Patanjala Yogapradipa (Hindi). (P.O. Geeta press, Gorakhpur, 3 rd Edi. 2016)
27. Wood J.H. Patanjali Yoga Sutra
28. Dasgupta : The study of Patanjali
29. T.S. Rukmani: Yogavartika of Vijnanabhiksu.
30. Yoga sutras of Patanjali - Vol. I: Samadhi Pada by Pandit Ushar Budh Arya. U.S.A. (Himalyan International Institute of Yoga)
31. The Science of Yoga - I.K. Taimni (The Theosophical publishing House, Chennai)
32. Yoga Psychology - Swami Abhedananda (Ramkrishna Mission, Kolkatta)
33. Indian Psychology, Jadunath Sinha, Motilal Banarasidas, New Delhi
34. The text book of Yoga Psychology- Ramamurti S. Mishra.
35. Yoga Philosophy of Patanjali with Bhasvati - Swamiharianand Aranya , (University of Calcutta - 2000 - Samadhi Pada).
36. Yoga Sutras - Translated and commentd upon by Harihariharananda Aranya.
37. Bhartiya Manovigyan : Sampadak : N. Dravid & Chorasiya, Vishwavidyalaya Prakashan, M.P.
38. સી. વી. રાવળ, ભારતીય દર્શન – યુનિવર્સિટી ગ્રન્થ નિર્માણ બોર્ડ, અમદાવાદ.
39. નગીન છ. શાહ, સાંઘ્ય-યોગ – યુનિવર્સિટી ગ્રન્થ નિર્માણ બોર્ડ, અમદાવાદ.
40. નન્દકિશોર દેવરાજ, ભારતીય દર્શન - ઉત્તર પ્રદેશ હિન્દી સંસ્થાન, લખનऊ.
41. ચન્દ્રધર શર્મા , ભારતીય દર્શન - આલોચના ઔર અનુશીલન, મોતીલાલ બનારસીદાસ પ્રકાશન.
42. જગદીશચન્દ્ર મિશ્ર, ભારતીય દર્શન - ચૌખ્યમ્બા સુરભારતી પ્રકાશન, વારાણસી.

(PHI505EA) બૌધ્ધદર્શન

Unit-I બૌધ્ધદર્શનનો પરિચય

- બુદ્ધનો ઉપદેશ – ચાર આર્થ સત્યો
- પ્રતિત્યસમુત્પાદવાદ
- આર્થ અષ્ટંગ માર્ગ
- પંચશીલ
- અનાત્મવાદ
- નિર્વાણ સંકલ્પના

Unit-II બૌધ્ધદર્શનની શાખાઓ

- હિન્દુયાન અને મહાયાન
- વૈભાષિક અને સૌત્રાન્તિક
- માધ્યમિક અને વિજ્ઞાનવાદ

Unit-III

- પારમિતાઓનો ઝ્યાલ
- સત્યનો સિદ્ધાંત
- સત્તની સંકલ્પના
- બોધિસત્વની સંકલ્પના
- યોગભૂમિઓ

Unit- IV બૌધ તર્કશાસ્ત્ર

- પ્રત્યક્ષનો સિદ્ધાંત : વૈભાષિકો અને સૌત્રાન્તિકો વચ્ચેનો ભેદ
- પ્રત્યક્ષનું સ્વરૂપ અને વ્યાખ્યા : ડિક્નાગ અને ધર્મકિર્તી
- અનુમાનનો સિદ્ધાંત
- અપોહવાદ

Reference Books:

17. Buddhist Logic- T. Scherbatsky Vols. I & II (New Delhi: Motilal Banarasidas, 1994.
18. Buddhist Logic and Epistemology Ed by B.K. Matilal and Robert D. Evans (Holland : D. Reidel publishing company, 1982.
19. Buddhist logic - Dr. Lata S. Bapat (Bhartiya Vidhya prakashan, 1989)
20. Indian Logic in Early Schools - H.N. Randle (New Delhi: Mushiram Manoharlal, 1976.
21. The Philosophy of Nyay- Vaisesika and its conflict with the Buddhist Dinganaga School D.N. Shastri (New Delhi: Bhartiya Vidhya prakashan , 1976)
22. The Nyaya Theory of Knowledge - S.C. Chatterjee (Calcutta : University of Calcutta Publication 1950)

23. The Six ways of knowledge - D.M. Datta (Calcutta : University of Calcutta Pub. 1972.
24. Traverses on Less trodden path of Indian Philosophy and religion - .- Dr. Yajneshwar Shastri. - L.D. Institute of Ideology, Ahmedabad .1991
25. Mahayanasutralankara - A study in vijnanavadabuddhism - Y.S. Shastri: (Indian books center, New Delhi 1989)
26. Gautam Bhuddha : Dr. Radhakrishnan : Anu : Gopal Das.
27. Akalanka's Criticism of Dharmakirti's Philosophy : A study.
28. સી. વી. રાવળ, ભારતીય દર્શન – યુનિવર્સિટી ગ્રન્થ નિર્માણ બોર્ડ, અમદાવાદ.
29. એમ. કે. ભટ્ટ, બૌદ્ધદર્શન, યુનિવર્સિટી ગ્રન્થ નિર્માણ બોર્ડ, અમદાવાદ.
30. નન્દકિશોર દેવરાજ, ભારતીય દર્શન - ઉત્તર પ્રદેશ હિન્દી સંસ્થાન, લખનऊ.
31. ચન્દ્રધર શર્મા , ભારતીય દર્શન - આલોચના ઔર અનુશીલન, મોતીલાલ બનારસીદાસ પ્રકાશન.
32. જગદીશચન્દ્ર મિશ્ર, ભારતીય દર્શન - ચૌખ્રમ્બા સુરભારતી પ્રકાશન, વારાણસી.

(PHI505EB) વલ્લભાચાર્યનું તત્ત્વજ્ઞાન

Unit-I	વલ્લભાચાર્યનું જીવન અને સાહિત્ય
	<ul style="list-style-type: none">● શુદ્ધાદૈત સિદ્ધાંત અને તેનું મહત્વ● વેદાન્ત પરંપરામાં શુદ્ધાદૈત સિદ્ધાંતનું સ્થાન
Unit-II	બ્રહ્મ અંગેનો જ્યાલ
	<ul style="list-style-type: none">● બ્રહ્મનું સ્વરૂપ● બ્રહ્મ-સમવાયીકારણ● બ્રહ્મના ગુણો● અક્ષરબ્રહ્મનો જ્યાલ● અક્ષરબ્રહ્મ અને પુરુષોત્તમ વચ્ચેનો ભેદ
Unit-III	જીવાત્મા અંગેનો જ્યાલ
	<ul style="list-style-type: none">● જીવ-બ્રહ્મ વચ્ચેનો સંબંધ● વલ્લભવેદાન્ત અનુસાર 'તત્ત્વમણિ'નો અર્થ● જીવાત્માના પ્રકારો● વલ્લભવેદાન્ત અનુસાર મોકનો જ્યાલ
Unit-IV	જગતનું સ્વરૂપ
	<ul style="list-style-type: none">● જગતના સમવાયીકારણ તરીકે બ્રહ્મ● 'કારણ' અંગેનો જ્યાલ● જગત અને સંસાર વચ્ચેનો ભેદ● જગત અને તેની સત્તા, ઉત્કાંતિ અને માયાવાદનો નિષેધ● વલ્લભવેદાન્તની ભક્તિ પરંપરા : ભક્તિની સંકૃત્યના, પ્રકારો અને પુષ્ટિ-ભક્તિનું સ્વરૂપ

Reference Books

8. Shrimad Vallabhacharya Nu Shuddhyadvait Dharma Darshan / Dr. Kokila Shah, Parshwa Publication, Ahmedabad.
9. Vallabh Vedant / Goswami Shyammanohar / Shri Vallabhacharya Trust, Kutch.
10. Sharanagati / Sangosthi / Shri Vallabhacharya Trust, Kutch.
11. સી. વી. રાવળ, આચાર્યોનું તત્ત્વજ્ઞાન.
12. નન્દકિશોર દેવરાજ, ભારતીય દર્શન - ઉત્તર પ્રદેશ હિન્દી સંસ્થાન, લખનऊ.
13. ચન્દ્રધર શર્મા, ભારતીય દર્શન - આલોચના ઔર અનુશીલન, મોતીલાલ બનારસીદાસ પ્રકાશન.
14. જગદીશચન્દ્ર મિશ્ર, ભારતીય દર્શન - ચૌખ્રમ્બા સુરભારતી પ્રકાશન, વારાણસી.

(PHI506S) સેમિનાર

સેમિનારની વિગતો :

- સેમિનારનો વિષય તત્વજ્ઞાનના અભ્યાસક્રમને અનુરૂપ હોવો જોઈએ.
- સેમિનાર તૈયાર કરવામાં અધ્યાપકશ્રીઓનું માર્ગદર્શન આવશ્યક છે.
- બે સંશોધન લેખો વર્ગિંડમાં સેમિનાર રૂપે પ્રસ્તુત કરવાના રહેશે.
- પુસ્તકાલયમાંથી સંદર્ભગ્રંથોનો ઉપયોગ આવશ્યક છે.
- સેમિસ્ટરના અંતે Viva પરીક્ષા યોજવામાં આવશે.

(PHI 506) નિબંધો (માત્ર એકસટર્નલ વિદ્યાર્થીઓ માટે)

18. વૈશેષિકોના સાત પદાર્થો
19. વિવિધ વેદાન્તી શાખાઓમાં બ્રહ્મ અંગેનો ઘ્યાલ
20. ભારતીય તત્વજ્ઞાનમાં કારણ અંગેનો વિવિધ સિદ્ધાંતો
21. બુદ્ધના ચાર આર્યસત્યો અને આર્ય અષ્ટાંગ માર્ગો
22. બૌદ્ધદર્શનની જ્ઞાનમીમાંસા
23. બૌદ્ધદર્શનની વિવિધ શાખાઓ
24. બૌદ્ધદર્શનનો નિર્વાણ અંગેનો ઘ્યાલ
25. અષ્ટાંગયોગ
26. અર્થ અંગેનો ચકાસણી સિદ્ધાંત
27. માર્ક્સવાદ અને અનુમાર્ક્સવાદ
28. લોકશાહી
29. વલ્લભવેદાન્તમાં ભક્તિ પરંપરા
30. સમાજવાદ
31. ભગવદ્ગીતા પર ઉપનિષદ અને સાંખ્ય-યોગની અસર
32. ભગવદ્ગીતામાં અવતારવાદ
33. ભગવદ્ગીતાની નીતિમીમાંસા
34. ગીતાનો જ્ઞાનયોગ કર્મયોગ અને ભક્તિયોગની સંકલ્પના

સેમિસ્ટર-૪
(PHI 507) સમકાળીન પાશ્વાત્ય તત્ત્વજ્ઞાન-૨

Unit-I	પૂર્વવર્તી વિટ્ગેનસ્ટાઇન <ul style="list-style-type: none">• તથ્ય, વિષયો, નામો, વિધાનો• અર્થ અંગેનો ચિત્ર સિદ્ધાંત• સામાન્ય ભાષા
Unit-II	ઉત્તરવર્તી વિટ્ગેનસ્ટાઇન <ul style="list-style-type: none">• અર્થ અને તેનો ઉપયોગ• ભાષારમત• આદર્શ ભાષાની સમીક્ષા• તત્ત્વજ્ઞાનનું સ્વરૂપ
Unit-III	હુસ્કર્ની પ્રતિભાસમીમાંસા <ul style="list-style-type: none">• વિષયાભિમુખતા• મનોવિજ્ઞાનવાદ અને પ્રકૃતિવાદનું ખંડન• પ્રતિભાસમીમાંસાની પદ્ધતિ
Unit-IV	અસ્તિત્વવાદ <ul style="list-style-type: none">• કિર્કગાઈ : સત્ય વૈયક્તિક છે.• નિત્શે : યદ્વારી-ભ્રિસ્તી નીતિમીમાંસાની સમીક્ષા, સત્તાની ઈર્ઝા.• હુડેગર : અધિકૃતતા અને અનાધિકૃતતા, અધિકૃત અસ્તોત્ત્વ, જગતમાં હોવાપણું, ડાઝાઈન• સાર્ત્ર : અસ્તિત્વ સત્ત્વની પૂર્વે છે, માનવરૂપાતંત્ર્ય

Reference Books

9. Contemporary Western Philosophy, B.K. Lal and Prof. Nityānanda Mishra
10. Chief Currents of Contemporary Philosophy, D.M. Datta
11. Existentialism, Thomas R. Flynn
12. Classics of Analytic Philosophy, Robert R. Ammerman
13. ડૉ. આર. જાટવ, પાશ્વાત્ય દર્શન કા સમીક્ષાત્મક વિશ્લેષણ, મલિક એન્ડ કમ્પની, જયપુર.
14. બી. કે. લાલ, સમકાળીન પાશ્વાત્ય દર્શન, મોતીલાલ બનારસીદાસ.
15. નિત્યાનન્દ મિશ્ર, સમકાળીન પાશ્વાત્ય દર્શન, મોતીલાલ બનારસીદાસ.
16. બ્રહ્મસ્વરૂપ અગ્રવાલ, પાશ્વાત્ય દર્શન, ઉત્તર પ્રદેશ હિન્દી સંસ્થાન, લખનऊ.

(PHI508) કેન્ટનું તત્ત્વજ્ઞાન

Unit-I

- કેન્ટના ચિંતનની પશ્ચાદ ભૂમિકા
- કેન્ટ અને યુરોપની નવજગૃતિ
- કેન્ટની સમર્થ્યા
- કોપરનિકોનીયન કાંતિ
- સંશ્લેષક અને વિશ્લેષક નિર્ણયો
- સંશ્લેષક અનુભવ-નિરપેક્ષ નિર્ણયોની શક્યતા

Unit-II

- મૂળગામી સંવેદનમીમાંસા
- સ્થળ અને કાળનું તાત્ત્વિક અને મૂળગામી નિરૂપણ
- સ્થળ અને કાળના અનુભવ-નિરપેક્ષ રૂપોની સમીક્ષા

Unit-III

- મૂળગામી તર્કશાસ્ત્ર અંગે કેન્ટના વિચારો
- વિચારરૂપોનું તાત્ત્વિક અને મૂળગામી ગ્રામાંય
- કેન્ટ અને કાર્યકારણ
- કેન્ટનો અજ્ઞેયવાદ-પ્રતિભાસ અને પ્રતિભાસાતીત

Unit- IV

- શુદ્ધ તર્કના તર્કભાસો
- શુદ્ધ તર્કના આંતરવિરોધો

Reference Books:

9. Kant : Critique of pure reason. (Tr.) Paul Gyer.
10. Kant : Prolegomena to any future metaphysics.
11. Paul Gyer (Ed.) : Cambridge Companion to Kant.
12. Smith N.K. : A commentary to Kant's critique of pure reason.
13. Paton H.J. : Kant's metaphysics of exercise.
14. Baxi M.V. : Kant nu Tattvajnana. II Edition.
15. ડી. આર. જાટવ, પાશ્ચાત્ય દર્શન કા સમીક્ષાત્મક વિશ્લેષણ, મલિક એન્ડ કમ્પની, જયપુર.
16. સભાજીત મિશ્ર, કાંટ કા દર્શન, ઉત્તર પ્રદેશ હિન્દી સંસ્થાન, લખનऊ.

(PHI509) નવ્યાન્યાય દર્શન

Unit-I

- નવ્યાન્યાયની પૂર્વભૂમિકા
- મિથિલા શાખા
- નાણિયા (નવદ્વિપ) શાખા
- તાંજોર શાખા

Unit-II

- ચાર પ્રકારના સંબંધો
- વૃત્તિ નિયામક સંબંધ અને વૃત્તિ-અનિયામક સંબંધ
- વ્યાખ્યવૃત્તિ અને અવ્યાખ્યવૃત્તિ
- સાક્ષાત અને પરંપરા સંબંધ
- મુખ્ય અને ગૌણ સંબંધ

Unit-III

- વામિનું સ્વરૂપ
- વામિની વિવિધ વ્યાખ્યાઓ

Unit-IV

- અભાવ અને સ્વતંત્ર પદાર્થ છે ? — ન્યાયસૂત્ર, ઉદ્ગોત્કર, વાચસ્પતિ
- ભાસર્વજ્ઞ અને શિવાદિત્ય
- પ્રશસ્તપાદ, મીમાંસા અને બૌદ્ધ

Reference Books :

1. Navya Nyay Pravesh / Dr. Laxmesh Joshi / University Granth Nirman Board.

(PHI510EA) પર્યાવરણનું તત્ત્વજ્ઞાન

Unit-I	પર્યાવરણ તથા તેની સમસ્યાનો પરિચય
	<ul style="list-style-type: none">• વૈશ્વિક પર્યાવરણીય સમસ્યાનો પરિચય• પર્યાવરણ : વ્યાખ્યા, ઘટકો અને આંતરસંબંધો• માનવ, પર્યાવરણ અને ટેકનોલોજી• પર્યાવરણીય અવમૂલન• પર્યાવરણીય તત્ત્વજ્ઞાન
Unit-II	તાત્ત્વિક દસ્તિઓ માનવ અને પ્રકૃતિ વચ્ચેનો સંબંધ
	<ul style="list-style-type: none">• કરુણા• આર્ડ્રતા• માવજત
Unit-III	નૈતિક મુદ્દા તરીકે વાતાવરણનું પરિવર્તન
	<ul style="list-style-type: none">• ઉત્સર્જનની સમસ્યા• ભવિષ્યની પેઢી પ્રત્યેની જવાબદારી• ઈકોસિસ્ટમની જગ્યાવણી
Unit-IV	ભારતીય પર્યાવરણીય દસ્તિબિંદુ
	<ul style="list-style-type: none">• હિંદુ• બૌધ્ધ• જૈન

Reference Books :

5. Simon P. James : Environmental Philosophy – An Introduction. Policity – 2015
6. Ecological Perspectives in Buddhism : Editor - K.C. Pandey - Readworthy publications Pvt. Ltd (2008)
7. Hinduism and Ecology - Edited by - Christopher Key Chappie and Mary Evelyn Tucker: Cambridge (2000)
8. Philosophy, Culture and Tradition : Hindu, Bandhu and Jain.

(PHI510EB) સામાજિક-રાજકીય તત્વજ્ઞાન-૨

Unit-I	બહુસંસ્કૃતિકવાદ
	<ul style="list-style-type: none">• માનવતાવાદ• બિનસાંપ્રદાયિકતા
Unit-II	સામાજિક ભેદભાવ
	<ul style="list-style-type: none">• લેંગ આધારિત - ખ્રી ભૂષણ હત્યા, જમીન અને મિલ્કટના અધિકારો, સશક્તિકરણ• જાતિ (Cast) આધારિત : ગાંધી અને આંબેડકર
Unit-III	શુનો અને સજા
	<ul style="list-style-type: none">• ભ્રષ્ટાચાર• સામૂહિક હિંસા• જાતિ-સંહાર• ફાંસીની સજા
Unit-IV	સામાન્ય વિકાસ અને સામાજિક વિકાસ

Reference Books:

11. Issues in Political Theory, Catriona McKinnon
12. Communism : A very short introduction, Leslie Holmes
13. Socialism : A very short introduction, Michael Newman
14. Political Philosophy : An introduction, Jean Hampton
15. Essays in Social and Political Philosophy, D.P. Chattopadhyaya
16. The Oxford Companion to Politics in India, Niraja Gopal Jayal and Pratap Bhanu Mehta
17. A New Politics of Identity, Bhikhu Parekh
18. Theory of Justice, Dr. Amartya Sen
19. An introduction to Socio-political Philosophy, Rammurthy Pathak
20. રામમુર્તી પાઠક, સામાજિક-રાજનીતિક દર્શન કી રૂપરેખા, અભિમન્યુ પ્રકાશન, ડાલાહાબાદ

(PHI511) સેમિનાર

સેમિનારની વિગતો :

- સેમિનારનો વિષય તત્વજ્ઞાનના અભ્યાસક્રમને અનુરૂપ હોવો જોઈએ.
- સેમિનાર તૈયાર કરવામાં અધ્યાપકશ્રીઓનું માર્ગદર્શન આવશ્યક છે.
- બે સંશોધન લેખો વર્ગિંડમાં સેમિનાર રૂપે પ્રસ્તુત કરવાના રહેશે.
- પુસ્તકાલયમાંથી સંદર્ભગ્રંથોનો ઉપયોગ આવશ્યક છે.
- સેમિસ્ટરના અંતે Viva પરીક્ષા યોજવામાં આવશે.

(PHI511) નિબંધો (માત્ર એક્સટન્ડિલ વિદ્યાર્થીઓ માટે)

18. વિટ્રોન્સ્ટાઇનનો અર્થ અંગેનો ચિત્ર-સિદ્ધાંત
19. વિટ્રોન્સ્ટાઇનનો 'ભાષા-રમત' સિદ્ધાંત
20. હુસર્લનું મતિભાસશાખ
21. કેન્ટના 'કિટિક ઓફ પ્યોર રિઝન'ની મુખ્ય સમસ્યા
22. કેન્ટની 'કોપરનિકનીયન કાંતિ'
23. કેન્ટે આપેલ બાર શ્રેષ્ઠીઓ
24. શુદ્ધ તર્કના તર્કભાસો અને આંતરવિરોધો
25. કેન્ટ અને કારણતા
26. નવ્ય-ન્યાયની પૂર્વભૂમિકા
27. હિન્દુવાદમાં પર્યાવરણીય દિષ્ટિકોણ
28. બૌદ્ધવાદ અને જૈનવાદમાં પર્યાવરણીય દિષ્ટિકોણ
29. બહુસાંસ્કૃતિકવાદ
30. માનવતાવાદ
31. બિનસાંપ્રદાયિકતા
32. સામૂહિક હિંસા અને જાતિ-સંહાર
33. નૈતિક મુદ્દા તરીકે વાતાવરણનું પરિવર્તન
34. સાર્વનો માનવ-સ્વાતંત્ર્યનો ઘ્યાલ

(PHI512) પ્રોજેક્ટ

- લઘુનિબંધ (ડિઝેન)ના સ્વરૂપે, તત્ત્વજ્ઞાનના કોઈ વિષય પર, તત્ત્વજ્ઞાનના અધ્યાપકના માર્ગદર્શન નીચે પ્રોજેક્ટ કરવો.

(PHI512) સાર્વનું તત્ત્વજ્ઞાન (માત્ર એક્સટર્નલ વિધાર્થીઓ માટે)

Unit-I હુસર્લ, હેઠેગર અને સાર્વ

- હુસર્લનું પ્રતિભાસશાખુ
- હેઠેગરનો સત્ત અંગેનો ઘ્યાલ
- હેઠેગર અને હુસર્લ
- હુસર્લ અને સાર્વ
- હેઠેગર અને સાર્વ

Unit-II સાર્વની સૃષ્ટિમિમાંસા

- વસ્તુસ્વરૂપ સત્ત
- ચેતનસ્વરૂપ સત્ત
- સાર્વનો કાળ અંગેનો ઘ્યાલ
- પર માટેના સત્તની સમર્થ્યા

Unit-III ‘નોશીયા’, ‘અસંગતતા’, ‘ચિંતા’, ‘મૃત્યુ’

- ‘નોશીયા’
- ‘નોશીયા’નું તાત્ત્વિક મહત્ત્વ
- અસંગતતા
- ચિંતા
- મૃત્યુ

Unit-IV માનવ-સ્વાતંત્ર્ય

- સ્વાતંત્ર્યનો અર્થ
- માનવ-સ્વાતંત્ર્યના અવરોધો
- આત્મવંચના
- સાર્વની નીતિમિમાંસા

Reference Books :

9. Bhadra Mrinal Kanti : A Critical Survey of Phenomenology and Existential. Applied Publisher, 1990.
10. Moran Dermot : Introduction to Phenomenology, Routledge, 2000.
11. Pattison George : The Later Heidegger, Routledge, 2000.

12. Shukla J.J. : Martin Heidegger nu tattvacintan, Granthanirmana Board, 1978.
13. Baxi Madhusudan V. : Sartrenun Tattvajnana, University Granth Nirman Borad, Ahmedabad, Second Edition : 1999.
14. बी. के. लाल, समकालीन पाश्चात्य दर्शन, मोतीलाल बनारसीदास.
15. नित्यानन्द मिश्र, समकालीन पाश्चात्य दर्शन, मोतीलाल बनारसीदास.
16. ब्रह्मस्वरूप अग्रवाल, पाश्चात्य दर्शन, उत्तर प्रदेश हिन्दी संस्थान, लखनऊ.